

BOŠNJA I HERCEGOVINA • BOSNIA N HERZEGOVINA • BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE • ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА ЕДИКАЦИЈУ НАУКА И ТЕХНОЛОГИЈУ БИХ
ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА ЕДИКАЦИЈУ НАУКА И ТЕХНОЛОГИЈУ БИХ
ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА ЕДИКАЦИЈУ НАУКА И ТЕХНОЛОГИЈУ БИХ
PUBLIC INSTITUTION CENTRE FOR EDUCATION, SCIENCE AND TECHNOLOGY OF BIH

PROGRAM STRUČNOG USAVRŠAVANJA 2007.

**BOSNA I HERCEGOVINA –БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА- BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE -ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ–
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

**JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA F BiH
JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDACA I TUŽITELJA F BiH
ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА ЕДУКАЦИЈУ СУДИЈА И ТУЖИЛАЦА Ф БИХ
PUBLIC INSTITUTION CENTRE FOR JUDICIAL AND PROSECUTORIAL TRAINING OF F BiH**

**PROGRAM STRUČNOG
USAVRŠAVANJA
2007. godina**

Sarajevo, decembar 2006. godine

Poštovani korisnici usluga Centra,

Centar ima zadovoljstvo predstaviti Vam Program stručnog usavršavanja za 2007. godinu, kreiran na bazi Vašeg iskazanog interesa i drugih ideja i informacija u oblasti edukacije sudija, tužilaca, stručnih saradnika i savjetnika, sekretara sudova i tužilaštava, kao i drugih učesnika u provođenju reforme pravnog sistema u našoj zemlji.

Pored niza tematskih cjelina korisnih za redovne aktivnosti sudija i tužilaca, ponuđen je jedan broj seminara i za mlađe kolege i kolegice, koji će tokom ove godine biti u prilici da učestvuju na pilot inicijalnoj/početnoj obuci.

Cilj nam je da i dalje unapređujemo mogućnosti ne samo Vašeg aktivnog učešća u okviru edukativnih aktivnosti, nego i način Vaše prethodne kvalitetne pripreme, iznošenje Vašeg pravnog stava i omogućiti Vam adekvatnu i konstruktivnu diskusiju sa Vašim kolegama i kolegicama.

Pozivamo Vas da nastavimo interaktivnu diskusiju na svakom seminaru u pravcu usaglašavanja domaće pravne prakse, ali i u svjetlu standarda Evropskog prava i prakse suda u Strazburu.

Transparentnost u informisanju ste svi pozdravili u protekloj godini, kako Vašim sve češćim posjetama na web stranici Centra, www.cest.gov.ba, tako i što opravdano očekujete da ovaj Program dobijete lično (svakom sudiji/tužiocu pojedinačno) u namjeri da i dalje imate uvid u sve planirane aktivnosti. To će Vam ovaj put olakšati i lični „Dnevnik edukacije“ koji ćete takođe dobiti uz Program.

Nadamo se da ćemo u saradnji sa predsjednicima sudova/glavnim tužiocima obezbjediti transparentnost informisanja stručnih saradnika, pripravnika i drugih zaposlenika u sudovima i tužilaštvima.

Ljubazno Vas molimo da posebnu pažnju obratite na uvodne napomene i informacije o organizaciji i načinu prijavljivanja za učešće u okviru edukativnih aktivnosti, od kojih je jedan broj već održan ili se prije dobijanja ovog Programa očekuje da sudovi i tužilaštva na osnovu posebnog pisma iz Centra izvrše prijave učesnika seminara koji dolaze u mjesecu maju i junu.

Iskreno se nadamo da ćete i ove godine prepoznati teme koje Vam najviše odgovaraju i da ćete izabrati seminare na kojima ćete dati svoj nesebičan doprinos. Očekujemo i dalje Vašu podršku i razumjevanje za složenost u realizaciji ovih zajedničkih aktivnosti.

Zbog toga Vam se unaprijed najtoplije zahvaljujemo i molimo da primite izraze dubokog poštovanja,

v.d. DIREKTOR-a

Radoslav Marjanović s.r.

S A D R Ź A J

Str.

STRUČNO USAVRŠAVANJE	1
UVOD	1
Evropski standardi i trendovi u edukaciji sudija i tužilaca	1
Strategija edukacije i institucionalni razvoj Centara	1
PROCJENA EDUKATIVNIH POTREBA.....	1
Radionica za predstavnike različitih interesnih grupa	1
Preporuke Lisabonske mreže	2
Preporuke i mišljenja drugih institucija	3
Preporuke učesnika seminara.....	3
Saradnja između Centara i pravosudne komisije Distrikta Brčko	3
Opšti režim stručnog usavršavanja	3
Kreiranje, implementacija i ocjena programa.....	3
Saradnja sa međunarodnim i drugim organizacijama u procesu implementacije programa	3
Dostavljanje programa	4
Pravo učešća u edukativnim aktivnostima.....	4
Šema obuke	4
Način prijavljivanja učesnika.....	5
Kriterij za izbor učesnika.....	5
Smještaj i troškovi učešća	5
Edukatori.....	5
Tip obuke.....	5
Metodološki pristup obuci.....	6
Oprema.....	6
Prostor.....	6
Edukativni materijal i literatura	6
Baza podataka.....	6
Web stranica Centra.....	6
PROGRAM STRUČNOG USAVRŠAVANJA.....	7
OBRAZOVANJE PREMA FUNKCIJI	7
Funkcija predsjednika sudova.....	7
Funkcija glavnog tužioca.....	7
Šefovi odjeljenja u sudovima	7
Šefovi odjeljenja u tužilaštvima.....	8
Sekretari sudova	8
Sekretari tužilaštava.....	8
KRIVIČNO PRAVO	8
ZAKON O KRIVIČNOM POSTUPKU.....	8
Sudije Vrhovnih sudova FBiH i RS, Apelacionog suda Distrikta Brčko te apelacionog odjela Suda BiH	9
Sudije kantonalnih i okružnih sudova, sudova Distrikta Brčko te Suda BiH	9
Sudije općinskih, osnovnih, Distrikt Brčko te Suda BiH.....	9
Tužioci F BiH, RS, Tužilaštvo BiH i Distrikt Brčko.....	9
Tužioci kantonalnih nivoa – modul u krivičnoj oblasti	9
Tužioci kantonalnog nivoa, Vještine izrade optužnice i žalbe.....	9
SPECIFIČNA PITANJA U OBLASTI KRIVIČNOG ZAKONODAVSTVA.....	10
Izborni zakon u svjetlu krivičnog zakonodavstva u BiH	10
Postupak u slučajevima neuračunljivosti.....	10
Krivična djela korupcije.....	10
Krivična djela u vezi sa nasiljem u porodici i Zakon o zaštiti od nasilja u porodici	10
Zakon o zaštiti svjedoka u krivičnom postupku.....	11
Ratni zločini	11
Krivična djela protiv sigurnosti javnog prometa	11
Djelovanje pravosuđa i žrtve.....	11

	Str.
Trgovina ljudima.....	12
Direktno i unakrsno ispitivanje – vještine zastupanja.....	12
Savjetovanje u oblasti krivičnog zakonodavstva	12
GRAĐANSKO PRAVO	13
Sudije Vrhovnih sudova F BiH i RS, Apelacionog suda Distrikta Brčko te apelacionog odjela Suda BiH – parničari	13
Sudije kantonalnih i okružnih sudova, sudova Distrikta Brčko te Suda BiH.....	13
Sudije općinskih i osnovnih sudova	13
Principi izrade presude u građanskim stvarima.....	13
Zemljišno-knjižni predmeti i založno pravo nad pokretnim stvarima.....	14
Porodični zakon.....	14
Savjetovanje u građanskoj oblasti	14
VANPARNIČNI POSTUPAK	14
Vanparnični postupak – Modul 8 (nacionalni CARDS 2004) i ostavinski postupak	14
Savjetovanje u građanskoj oblasti	14
UPRAVNO PRAVO	14
Upravni sporovi i upravna praksa.....	14
PREKRŠAJNO PRAVO	15
Zakon o prekršajima F BiH.....	15
Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima.....	15
Prekršaji u oblasti poreza i carina	15
PRIVREDNO PRAVO	16
Reorganizacija stečajnog dužnika	16
Registracija privrednih subjekata.....	16
RADNO PRAVO.....	16
Radni sporovi u oblasti Zakona o radu i poseban sistem radnih odnosa	16
IZVRŠNI POSTUPAK	16
Sudac u izvršnom postupku	16
Savjetovanje u građanskoj oblasti	16
POSEBNE TEME	16
Etika i stručna praksa i mobbing.....	16
Jednakost spolova	17
Medijacija.....	17
Zakon o slobodi pristupa informacijama	17
Zaštita intelektualne svojine	17
EVROPSKO I MEĐUNARODNO PODRUČJE.....	17
Evropska Konvencija o ljudskim pravima	17
ZAJEDNIČKI SEMINARI VIJEĆA EVROPE I DVA CENTRA.....	18
Nasilje u porodici	18
Međunarodni stečaj.....	18
Regionalna konferencija Centara za edukaciju sudija i tužilaca.....	18
Djeca svjedoci.....	18
Postupanje sa žrtvama seksualnog nasilja, naročito sa djecom/ tinejdžerima tokom krivičnog postupka	18
Zaštita privatnosti i sloboda štampe pred sudovima (praksa Evropske Unije)	18
Pravna medicina i forenzička psihijatrija.....	19
Komunikacija u sudnici u svjetlu osiguranja jednakog postupanja prema strankama različitog sociološkog i kulturološkog profila	19
Bioetika i pravo.....	19
Položaj suca u svijetu danas.....	19
REGIONALNI CARDS PROGRAM 2003.....	19
Pravo Evropske Unije	19
MODUL 1. Razvoj neovisnog pravosuđa	19

	Str.
MODUL 2. Razvoj pouzdanog i funkcionalnog pravosudnog sistema.....	20
MODUL 3. Jačanje Međunarodne i Evropske pravosudne saradnje	20
MODUL 4. Uvod u EZ pravo i EU pravosudni sistem	20
Posredni MODUL 5.	20
Tehnike rješavanja stresnih situacija.....	20
Tehnike upravljanja predmetom.....	21
Upotreba DNK i uvođenje DNK kao dokaz.....	21
POČETNA OBUKA	21
POČETNA OBUKA U OKVIRU SUDSKOG SISTEMA.....	23
SPECIJALIZIRANA POČETNA OBUKA NOVOIMENOVANIH SUDIJA BEZ PREDHODNOG SUDSKOG/TUŽILAČKOG ISKUSTVA	23
Upoznavanje sa sudskim sistemom.....	23
Uloga sudije u društvu danas.....	23
Vještine rukovođenja raspravom/ pretresom i izrada presude	23
Zakon o krivičnom/ parničnom/ izvršnom/ vanparničnom/ prekršajnom postupku.....	23
Evropska Konvencija o ljudskim pravima.....	23
Alternativno rješavanje sporova – prednosti i tehnike efikasnog uočavanja predmeta pogodnih za medijaciju uz adekvatan pristup stranama u postupku	23
Prisustvo suđenjima.....	24
SPECIJALIZIRANA POČETNA OBUKA NOVOIMENOVANIH SUDIJA SA PREDHODNIM SUDSKIM/TUŽILAČKIM ISKUSTVOM.....	24
Upoznavanje sa sudskim sistemom.....	24
Uloga sudije u društvu danas.....	24
Vještine rukovođenja raspravom i izrada presude.....	24
Zakon o krivičnom/ parničnom/ izvršnom/ vanparničnom/ prekršajnom postupku.....	24
Evropska Konvencija o ljudskim pravima.....	24
Alternativno rješavanje sporova – prednosti i tehnike efikasnog uočavanja predmeta pogodnih za medijaciju uz adekvatan pristup stranama u postupku	25
Prisustvo suđenjima.....	25
SPECIJALIZIRANA POČETNA OBUKA STRUČNIH SARADNIKA SA MANDATOM PRESUĐIVANJA U SPOROVIMA MALE VRIJEDNOSTI.....	25
Upoznavanje sa sudskim sistemom.....	25
Uloga sudije u društvu danas.....	25
Vještine rukovođenja raspravom i izrada presude u građanskim stvarima.....	25
Zakon o parničnom postupku	26
Evropska Konvencija o ljudskim pravima.....	26
Alternativno rješavanje sporova – prednosti i tehnike efikasnog uočavanja predmeta pogodnih za medijaciju uz adekvatan pristup stranama u postupku	26
Prisustvo suđenjima.....	26
POČETNA OBUKA SAVJETNIKA/STRUČNIH SARADNIKA BEZ EX LEGE NADLEŽNOSTI PRESUĐIVANJA	26
Upoznavanje sa sudskim sistemom.....	26
Uloga sudije u društvu danas.....	26
Vještine rukovođenja raspravom i izrada presude.....	26
Zakon o krivičnom/ parničnom/ izvršnom/ vanparničnom/ prekršajnom postupku.....	26
Evropska Konvencija o ljudskim pravima.....	26
Alternativno rješavanje sporova – prednosti i tehnike efikasnog uočavanja predmeta pogodnih za medijaciju uz adekvatan pristup stranama u postupku	27
Prisustvo suđenjima.....	27
TUŽIOCI.....	27
TUŽIOCI SA ILI BEZ PRETHODNOG PROFESIONALNOG ISKUSTVA U SUDSKOM I TUŽILAČKOM SISTEMU	27
Upoznavanje sa okruženjem i djelovanjem tužilačkog sistema.....	27

Uloga tužioca u društvu danas	27
	Str.
Teorija slučaja i definicija obilježja krivičnog djela.....	27
Zakon o krivičnom postupku	28
Evropska Konvencija o ljudskim pravima.....	28
Pisanje naredbi, optužnica i žalbi.....	28
Vještine zastupanja pred sudom	28
Prisustvo suđenjima.....	28
POČETNA OBUKA STRUČNIH SAVJETNIKA I SARADNIKA.....	28
CMS obuka	28
Pojedinačna obuka	28
Seminari, razmjene i studijske posjete.....	29
EDUKATORI	29
Edukacija edukatora	29
IKT obuka edukatora.....	29
Evropska Konvencija o ljudskim pravima.....	29
Sastanci edukatora u svrhu realizacije programa i strategije edukacije	29
Medijacija u privrednim sporovima	30
Moduli	30
OCJENA PROGRAMA.....	31
IZDAVANJE UVJERENJA O ZAVRŠENOJ OBUCI	31
FORMA PRIJAVNOG LISTA ZA UČEŠĆE NA SEMINARU.....	32

STRUČNO USAVRŠAVANJE

UVOD

Evropski standardi i trendovi u edukaciji sudija i tužilaca

Potreba edukacije sudija i tužilaca u Evropi i svijetu prepoznata je od strane niza tijela Vijeća Evrope i drugih međunarodnih institucija i udruženja. Kako se razvijaju moderna društva sudski i tužilački sistemi suočavaju se sa novim i kompleksnijim izazovima u pogledu efikasnosti postupanja u svrhu provođenja sistema pravde za dobrobit građana. Sistem edukacije sudija i tužilaca više nije interna stvar samo sudija i tužilaca u okviru jedne države, niti same države. Zahtjevi savremenog društva nalažu sucima i tužiocima iznalaženje zajedničkih standarda, okvira i metodologije edukacije kako bi se suci i tužioci u Evropi i svijetu razvijali na način da ujednačeno odgovore izazovima koji se postavljaju, kao i da se pripreme za izazove koji dolaze.

Uloga sudija i tužioca u modernom društvu evoluirala. Moderno društvo želi pred sobom imati sudiju od integriteta, koji poznaje pravo ne samo svoje države, nego i pravo drugih zemalja kao i međunarodne pravne standarde. Uz to moderan sudac ne treba samo da prati pravne novine već da spoznaje i prati mikro i makro pojave u društvu, uticaje na društvo i analizira izazove sa kojima se susreće u vezi sa tim pojavama (npr. trgovina ljudima, privatizacija, nasilje u porodici i dr.). Nadalje, moderni sudac treba zaista pratiti pravce razvoja informaciono - komunikacijskih tehnologija i biti upoznat sa načinom korištenja. U cjelini ovi izazovi danas stoje pred gotovo svim sucima i tužiteljima u Evropi, a naročito u tranzicijskim zemljama.

Strategija edukacije i institucionalni razvoj Centra

U toku prethodne 4 godine Centar je ostvario inicijalne strateške ciljeve: izgradnja i osiguranje minimalnih kadrovskih, prostornih, tehničkih i finansijskih preduslova koji će osigurati stabilan razvoj institucije, identifikacija i izgradnja edukatora / izlagača, kreiranje i implementiranje programa stručnog usavršavanja u skladu sa izraženim

potrebama, te kreiranje partnerskih odnosa sa međunarodnim i domaćim, vladinim i nevladinim institucijama i organizacijama koje djeluju u oblasti edukacije.

Međutim, i pored izuzetnih uspjeha koji su postignuti u vrlo kratkom vremenskom periodu Centar je svjestan da trenutni sistem edukacije ne djeluje podjednako na suce i tužioce svih nivoa u BiH. U saradnji sa VSTV oba Centra zajednički djeluju u oblasti razvijanja strategije unapređenja sistema edukacije i razvoja institucionalnog oblika ustanove kako bi se osigurao ujednačen kvalitet edukacije i obuke sudija i tužilaca u cijeloj BiH. Strateški pravci djelovanja u naredne dvije godine, kako se očekuje, razmotriće VSTV te usvojiti u sklopu ukupne strategije VSTVa u mjesecu martu ove godine.

Šta obuhvata strategija ?

Strategija obuhvata sljedeće oblasti: struktura edukacije; programi edukacije; resursi edukacije; status, politika angažovanja i odabira edukatora; edukacija kao privilegija ili obaveza; saradnja između Centara i drugih organizacija; finansijska politika djelovanja Centara; te institucionalna izgradnja.

PROCJENA EDUKATIVNIH POTREBA

Kvalitetna procjena edukativnih potreba predstavlja izuzetno važan preduslov kreiranja adekvatne strategije. Procjena se, između ostalog, zasniva na valjanom identifikovanju trenutnih slabosti u pravosuđu koje se mogu unaprijediti putem edukacije i to iz perspektive različitih interesnih grupa.

a) Radionica za predstavnike različitih interesnih grupa

Oba Centra su, uz podršku Vijeća Evrope, organizirali radionicu procjene edukativnih potreba u mjesecu decembru 2006. godine. U prisustvu sudija i tužilaca, predstavnika vladinog i nevladinog sektora, medija i međunarodnih organizacija razmotrena su pitanja od značaja za strateško planiranje edukativnih prioriteta, te doneseni sljedeći ključni zaključci:

1. Na pitanje šta očekujemo od nosilaca pravosudnih funkcija većina prisutnih je izrazila sljedeće mišljenje: širok obim opšteg znanja, specijalizacija, pravednost, integritet – hrabar i moralan lik uz poštivanje etičkog kodeksa, širokumnost, gender senzibilnost, nezavisnost i nepristrasnost, kontrola sudnicom.

2. Na pitanje koje su trenutne slabosti i dobre strane pravosuđa naznačeno je:

- **slabosti** - upitna nezavisnost sudova – finansijska ovisnost (pitanje političkog uticaja), te efikasnost izvršnost i transparentnost pravosuđa u cjelini, loš kvalitet odluka, neusklađenost sudske i tužilačke prakse, neujednačena i slaba kaznena politika, neharmoniziranost novih zakona u BiH te njihova neusklađenost sa međunarodnim standardima, nedovršena reforma tužilaštava u organizacionom smislu – nema funkcionalne i organizacione povezanosti tužilaštava te teritorijalna neusklađenost policije, tužilaštva i sudova; nedostatak kadrova, neažurnost i neefikasnost (veliki broj starih predmeta, nepridržavanje zakazanih ročišta, loša priprema pripremnog ročišta), zloupotreba procesnog zakona od strane sudija, nedovoljno korištenje instituta medijacije, nepoznavanje EKLJP, neefikasan sistem kontrole izvršenja sudskih odluka, nepotpuna tehnička opremljenost; nedostatak kvalitetnog plana obuke za budućnost.

- **prednosti** – pokretanje procesa reforme, uspostavljanje Centara za edukaciju, uspostavljanje instituta medijacije, povećana kontrola rada sudova od strane VSTV, vidljiv napredak u shvatanju tužilačke uloge u društvu uz osjećaj ponosa što povećava povjerenje građana u rad tužilaštava; odvojenost od politike, napredak u pogledu tehničke opremljenosti i kompjuterizacije, racionalizacija sistema, pomaci u gruntovnicama, bolji postupak imenovanja i razrješenja, spremnost za edukaciju, bolje plaće.

3. Ključni izazovi koji se mogu nadomjestiti edukacijom – kvalitetna edukacija u svrhu kvalitetnog sistema pravde – izraženi su sljedeći principijelni stavovi: Centri bi trebali imati aktivnu ulogu u procesu ujednačavanja prakse te kvaliteta izrade sudskih odluka,

optužnica i žalbi (tužiocima); izjednačiti položaj stručnih saradnika i pripravnika sa sudijama i tužiocima na polju edukacije; loš kvalitet odluka zbog povreda postupka (za sudije i tužioce) kao i razloge oslobađajućih presuda (za tužioce) analizirati u okviru radionica; započeti implementaciju početne obuke za stručne saradnike i pripravnike; redovnu obuku usmjeriti ka novoimenovanim sudijama i tužiocima sa jedne strane te sudijama i tužiocima sa iskustvom sa druge strane; unaprijediti znanje i vještine u oblasti dodatnog i unakrsnog ispitivanja, informatike i stranih jezika; ujednačiti metodologiju i stavove edukatora; unaprijediti menadžerske sposobnosti predsjednika sudova i glavnih tužilaca; unaprijediti znanje u različitim oblastima.

b) Preporuke Lisabonske mreže

Centar je članica Lisabonske mreže koja djeluje pod okriljem Vijeća Evrope. Konferencije koje okupljaju predstavnike svih članica održavaju se jednom godišnje. Mreža saraduje sa Evropskom mrežom institucija koja djeluje u okviru Evropske Unije, kao i drugim tijelima Vijeća Evrope kao što je Konsultativno vijeće Evropskih sudija (CCJE) i Evropskom komisijom za efikasnost pravosuđa (CEPEJ).

Posljednja konferencija koja je održana u Strazburu, 16-17 oktobra 2006. godine, rezultirala određenim bitnim zaključcima kada su u pitanju evropski trendovi u edukaciji sudija i tužilaca. Naglašena je neophodna potreba pozicioniranja korisnika sistema pravosuđa (branjenika, žrtve, stranaka građanskog postupka) u središte pažnje pravosudnog sistema, te preporučeno kreiranje i razvoj specifičnih programa u državama članicama VE. Izvještaj o postupanju država članica po pitanju ovih preporuka sačinut će se 2009. godine. Preporučene teme edukacije su sljedeće:

- edukacije sudija i tužioca o primjerenom postupanju sa osumnjičenim/optuženim (pedagogija, izbor adekvatnog riječnika u različitim fazama postupanja, svijest o uticaju optužbe i sudske odluke na osumnjičenog/optuženog);

- edukacija sudija i tužilaca o primjerenom postupanju prema tzv. ranjivoj populaciji (žrtve, maloljetnici i dr), uzimajući u obzir Rezoluciju br. 1 o žrtvama kriminala usvojenoj na sastanku Evropskih ministara pravde na njihovoj 27 konferenciji održanoj 12-13 oktobra 2006. godine koja "preporučuje da Generalni sekretar Vijeća Evrope osigura aktivnosti VE u polju edukacije policije i drugih osoba uključenih u sistem administriranja pravde uključujući i pitanje primjerenog postupanja sa ranjivom populacijom, naročito žrtvama";

- edukacija sudija koji djeluju u parničnoj oblasti o odgovarajućem odnosu prema strankama i metodama podrške alternativnom rješavanju sporova (kako direktnog učešća u postupku sudskog poravnjanja, tako i u postupku upućivanja predmeta na medijaciju).

c) Preporuke i mišljenja drugih institucija

Različiti Komiteti koji djeluju pod okriljem UN-a ocijenili su situaciju u Bosni i Hercegovini i u preporukama ukazali na potrebu edukacije sudija i tužilaca u različitim oblastima. Posebna pažnja posvećena je zaštiti žrtava nasilja i kriminala, te educiranju sudija i tužilaca u ovoj oblasti.

d) Preporuke učesnika u seminarima

Analizom ocjena seminara održanih u toku 2006 godine, pored podrške nastavku organiziranja seminara naznačenih u programu za 2006 godinu, naročito je naglašena potreba većeg broja seminara i priručnika u sljedećim oblastima: porodični zakon, Zakon o prekršajima, Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima, i drugi.

Saradnja između Centara i Pravosudne komisije Distrikta Brčko

Iako je Centar u prethodnom periodu izgradio vrlo dobru saradnju sa Centrom u RS i Pravosudnom Komisijom Distrikta Brčko zaključivanjem Sporazuma o razmjenama informacija i učešću sudija i tužilaca u edukativnim aktivnostima koje organizuju Centri i Pravosudna komisija Distrikta Brčko, ova saradnja će se institucionalizirati. Bliže informacije o Sporazumu i njegovom sadržaju suci i tužitelji mogu saznati putem web

stranice Centra www.cest.gov.ba. Program stručnog usavršavanja otvoren je za učešće sudija i tužilaca iz Republike Srpske, Distrikta Brčko, Sud BiH, Tužilaštvo BiH, što će se realizirati u saradnji sa Centrom za edukaciju sudija i tužilaca u Republici Srpskoj, Pravosudnom Komisijom Distrikta Brčko, te Sudom BiH i Tužilaštvom BiH.

Opšti režim stručnog usavršavanja

Zakon o Centru definiše stručno usavršavanje kao pravo, ali i obavezu svakog sudije i tužioca. Visoko sudsko i tužilačko vijeće vrši nadzor stručnog usavršavanja imenovanih sudija i tužilaca te vrši nadzor i pruža instrukcije Centru u pogledu provedbe početne obuke.

Nadalje, VSTV, uz konsultaciju Upravnog odbora Centra i u skladu sa zakonom o Centru, donosi odluku o minimalnom broju obaveznih dana obuke za svaku kalendarsku godinu. U prethodne tri godine minimum zahtijevane edukacije iznosio je 4 radna dana.

Kreiranje, implementacija i ocjena programa

Prijedlog ovog program sačinjen je na osnovu ankete provedene od strane Centra u sudskim i tužilačkim institucijama, prijedloga naznačenih u ocjenama edukativnih aktivnosti Centara, izvještaja i preporuka, te uzimajući u obzir trendove razvoja sudskog i tužilačkog sistema u Evropi i svijetu.

Saradnja sa međunarodnim i drugim organizacijama u procesu implementacije programa

U procesu implementacije programa Centar će nastojati unaprijediti saradnju sa Vladinim institucijama u pogledu razmjene informacija i angažmana stručnjaka ovih institucija za pojedine edukativne aktivnosti (npr. Ministarstva pravde, Ministarstva za zdravstvo, Ministarstva za rad i socijalnu politiku, Centri za socijalni rad, MUP, DGS, SIPA i dr). Centar će također proširiti saradnju sa NGO specijaliziranim za djelovanje u određenim oblastima (npr. zaštita žena, trgovina ljudima i sl). Planirana je podrška implementaciji programa koju će pružiti druge međunarodne organizacije u okviru različitih programa (npr. Vijeće Evrope u okviru

projekta podrške razvoju Centara koji finansira CIDA Kanada, Projekat sudske Reforme koji finansira CIDA Kanada, VSTV CARDS Projekti koje finansira Evropska Komisija, UNDP, GTZ, IRZ i dr.) Moguće je uključjenje Centra u neki od programa čija će implementacija započeti u toku 2007. godine, o čemu će Upravni odbor tokom godinu donositi neophodne odluke.

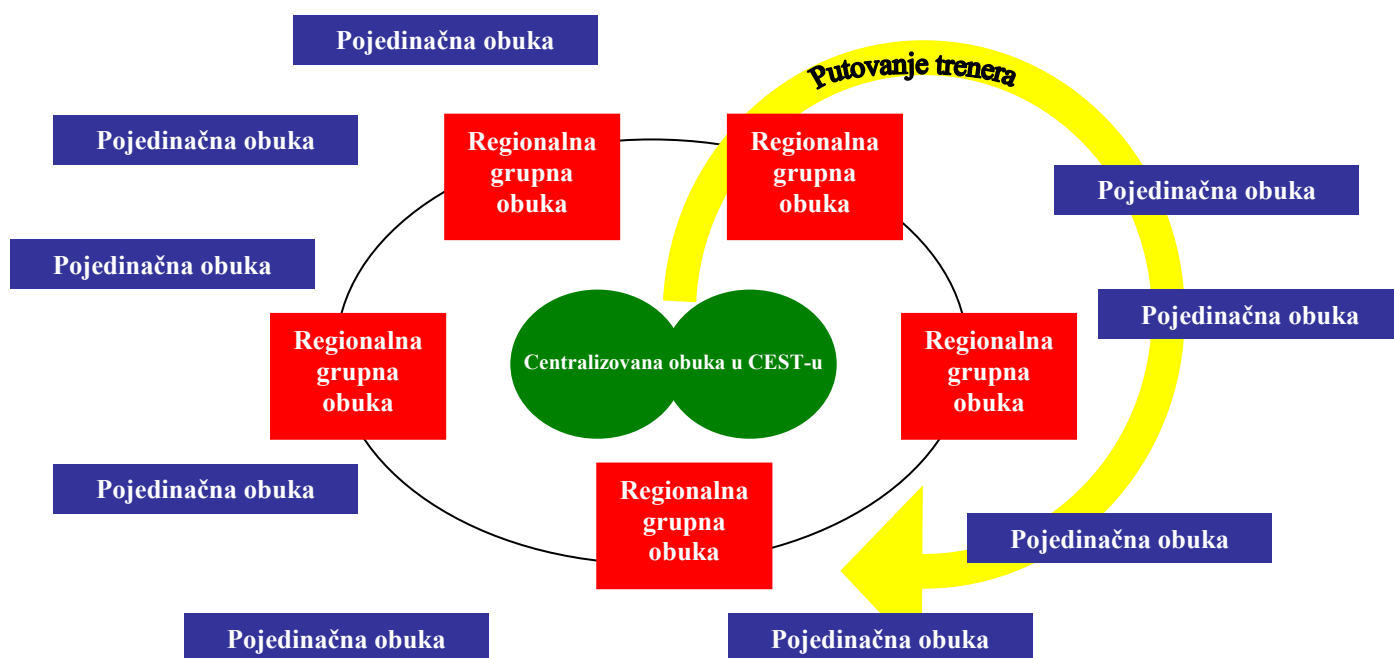
Dostavljanje programa

Sadržaj programa će biti dostupan na web stranici Centra (www.cest.gov.ba), a Centar će dostaviti brošuru godišnjeg programa korisnicima usluga putem institucija u okviru kojih djeluju.

Pravo učešća u edukativnim aktivnostima

Pravo učešća u edukativnim aktivnostima imaju suci i tužitelji koji djeluju u relevantnim oblastima, te stručni saradnici, pripravnici, sekretari sudova i tužilaštava, glasnogovornici i druga stručna lica u oblasti administriranja sudova i tužilaštava.

U svrhu proširenja saznanja, te razmjene iskustava sa drugim vladinim i nevladinim institucijama, te advokatskom profesijom pravo učešća u određenim aktivnostima imaju i predstavnici relevantnih institucija i advokatskih komora.

Način prijavljivanja učesnika

Prijava za učešće vrši se isključivo putem predsjednika sudova/glavnih tužilaca uz dostavu prijavnog lista za svaki pojedinačni seminar putem pošte ili faks. Mole se predsjednici sudova/glavni tužitelji da, u saradnji sa sucima, tužiocima i drugim korisnicima usluga Centra, po prijemu programa pristupe planiranju ravnomjernog i potrebama orijentisanog učešća predstavnika institucije u toku cijele kalendarske godine. Pravo učešća bazira se na niže navedenim kriterijima. Prijave za učešće je potrebno dostaviti što je moguće prije. Prijemom prijave za učešće Centar pretpostavlja da je dotični sudija/tužilac uskladio svoje dnevne obaveze sa planom učešća u edukaciji. Poželjno je da tužilaštva dostave plan odsustva tužilaca u svrhu edukacije sudovima radi izbjegavanja odlaganja pretresa.

Kriteriji za izbor učesnika

Kriteriji za izbor učesnika su sljedeći:

- Relevantnost teme koja se obrađuje u odnosu na konkretnu oblast u kojoj sudac/tužilac djeluje;
- Datum dostavljanja prijave i/ili pismeno izraženog motiva za učešće u konkretnoj aktivnosti, kao i stručnog pismenog osvrta u aktivnostima u kojima se ovo zahtijeva;
- Prethodna edukacija u datoj oblasti (u toku iste kalendarske godine);
- Regionalna i institucionalna zastupljenost;
- Broj učesnika iz iste institucije;
- Ukupan broj dana provedenih na edukaciji, odnosno ispunjeni godišnji minimum edukacije.

Centar zadržava pravo da u svakom konkretnom slučaju, zbog nedovoljnog broja prijavljenih učesnika, seminar koji Centar organizuje otkáže, ili pomjeri termin njegovog održavanja, o čemu će svi prijavljeni biti na vrijeme pismeno obaviješteni.

Smještaj i troškovi učešća

U edukativnim aktivnostima u kojima je predviđena obaveza Centra da obezbijedi noćenje, smještaj će se obezbijediti u dvokrevetnim sobama po istospolnoj strukturi. Samo u izuzetnim slučajevima obezbijedit će se jednokrevetna soba (učesnici sa posebnim potrebama, nedovoljan broj učesnika istog spola i sl). Ovakvim načinom organizacije znatno će se smanjiti troškovi, što će omogućiti organizaciju većeg broja edukativnih sadržaja.

U skladu sa odlukom Upravnog odbora Centra, Centar će snositi troškove učešća za pojedinačnog sudiju/tužioca do ispunjenja minimuma godišnjih obaveza u okviru edukacije u toku jedne godine. Nakon ispunjenja minimuma obaveza, učesnik će troškove smještaja i izrade materijala snositi lično ili putem suda/tužilaštva. Za neke od aktivnosti predviđeno je sudjelovanje u troškovima na bazi kotizacije

Edukatori

Edukatori i predavači Centra će učestvovati na edukativnim aktivnostima. U skladu sa Pravilnikom o edukatorima i predavačima Centra, za pojedine aktivnosti angažovat će se i stručnjaci i predstavnici drugih institucija u skladu sa potrebama. Edukatori imaju pravo da učestvuju i u drugim edukativnim aktivnostima u skladu sa pravilima o učešću na seminarima.

Status edukatora Centra će se razvijati u skladu sa utvrđenom strategijom edukacije i razvoja Centara. Naknade edukatorima će se isplaćivati u skladu sa pravilnikom Centra (sadržaj pravilnika dostupan na web stranici Centra www.cest.gov.ba).

Tip obuke

U skladu sa strategijom Centar će provoditi sljedeće vidove obuke:

- Centralizirana
- Decentralizirana/regionalna
- Pojedinačna
- Učenje na daljinu putem korištenja web stranice Centra

Metodološki pristup obuci

Metodološki pristup obuci predstavlja spoj teorijskog i praktičnog (izlaganja, hipotetički slučajevi, simuliranje suđenja, studijske posjete, učenje na daljinu uz korištenje interneta i dr).

Edukatori će u pripremi i realizaciji seminara obezbijediti primjere iz prakse suda u Strazburu, te sve seminare voditi metodom interaktivne rasprave u svjetlu primjene Evropske konvencije o ljudskim pravima, drugih Konvencija i Prava Evropske Unije.

Oprema

Za edukativne radionice Centar će obezbijediti potrebnu opremu, u nekim slučajevima radionice će se vršiti uz korištenje laptopa Centra (npr. radionice pisanja presude i žalbe i sl.).

Prostor

Centar trenutno raspolaže prostornim kapacitetom za smještaj 30 učesnika seminara, a očekuje se značajno povećanje prostornog kapaciteta u 2007. godini, nakon završetka radova na rekonstrukciji objekata. Stoga će se u prelaznom periodu centralizirana obuka provoditi djelimično u Centru, a djelimično na drugim lokacijama.

Nakon rekonstrukcije prostora Centar će raspolagati sa dvjema salama kapaciteta 50 i 80 učesnika, bibliotekom i čitaonicom, te sudnicom (opremljenom audio i video opremom) za potrebe simuliranja slučajeva suđenja u okviru početne obuke i stručnog usavršavanja.

Za potrebe organiziranja decentralizirane obuke, mole se predsjednici sudova i glavni tužiocima da pruže podršku Centru za organiziranje decentralizirane obuke u prostorijama sudova/tužilaštava

Edukativni materijal i literatura

Pisani materijal predavača, pismeni stručni radovi učesnika, video snimci, pravna literatura, zakoni, hipotetički slučajevi biće dostupni svim sudijama i tužiocima na web stranici Centra www.cest.gov.ba, kao i na CD. Centar će izvršiti kategorizaciju edukativnog materijala, te formirati biblioteku Centra u

prostorijama Centra, ali će suci i tužiocima imati priliku koristiti i dobiti podatke o literaturi i putem web stranice Centra.

Baza podataka

Centar je pristupio moderniziranju postojećih baza podataka Centra, te se očekuje finaliziranje projekta početkom godine. Ovim sistemom izbjeci će se eventualne tehničke greške, te će informacija o broju dana i vrsti provedene obuke biti mnogo brža, a sistem praćenja efikasniji.

Web stranica Centra

Web stranica Centra olakšava sucima i tužiteljima praćenje aktivnosti Centra, prijavu te omogućuje samoedukaciju. Ujedno na web stranici suci i tužitelji mogu naći niz korisnih informacija, diskutovati sa kolegama, postavljati pitanja, pratiti stručne članke i novitete pravne literature kao i podsjetiti se na prethodna druženja.

Adresa web stranice Centra je www.cest.gov.ba

PROGRAM STRUČNOG USAVRŠAVANJA

OBRAZOVANJE PREMA FUNKCIJI

Funkcija predsjednika sudova

U toku 2006. godine organizirano je 8 petodnevni seminara za predsjednike i sekretare sudova s ciljem sticanja novih saznanja uz praktične vježbe i razmjenu mišljenja o sljedećim pitanjima: rukovođenje osobljem, rukovođenje resursima, rukovođenje procesima, rukovođenje rezultatima rada, rad sa klijentima te upravljanje procesom promjena. Organizirana je i posebna radionica za potencijalne edukatore, te sačinjen edukativni priručnik (vidjeti edukativni portal web stranice Centra).

Prema analizi edukativnih potreba sačinjenoj krajem 2006. godine, (prijedlozi sudija i tužilaca, posebno organizirana radionica te drugi izvori), pitanje sudskog menadžmenta predstavlja kontinuirani prioritet daljeg razvoja efikasnosti pravosuđa.

Cilj seminara jeste dalje razvijanje vještina, te razmjena iskustava s ciljem ujednačavanja prakse kako o naznačenim pitanjima tako i o drugim aktuelnim pitanjima (CMS projekat, ponderisanje predmeta, i sl). Predviđen je rad u radionicama. Preporučuje se organiziranje seminara na BiH nivou.

Mjesto : **Sarajevo ili Neum**

Datum : 18-19 juni 2007. godine

Polaznici : svi predsjednici sudova

Tip obuke : centralizirana obuka

Funkcija glavnog tužioca

U toku 2006. godine organiziran je 1 seminar za glavne tužioce na kojem je raspravljano o aktuelnim pitanjima iz oblasti menadžmenta. Analiza edukativnih potreba ukazuje na nužnost organiziranja višednevnog seminara u oblasti menadžmenta i vještina upravljanja tužilaštvima.

Cilj seminara jeste unaprijediti znanje i vještine glavnih tužilaca u sljedećim oblastima: rukovođenje malim i velikim tužilaštvima (rukovođenje osobljem;

rukovođenje resursima - finansijski menadžment; rukovođenje procesima, rukovođenje rezultatima rada i izvještavanje, rad sa klijentima, odnosi sa policijom), te principi jedinstvene kaznene politike iz perspektive tužilaštva., te osnovi strategije pristupa istrazi.

Nužno obezbijediti vanjske edukatore/konsultante specijaliste u oblasti menadžmenta, te osigurati najmanje 2-3 edukatora (glavna tužioca) za potrebe ovog i budućih seminara u okviru Centra. Također je poželjna izrada posebnog priručnika prilagođenog za djelovanje glavnih tužilaca. Preporučuje se organiziranje seminara na BiH nivou.

Mjesto : **Sarajevo ili Neum**

Datum : 20 -21 juni 2007. godine

Polaznici : glavni tužioci

Tip obuke : centralizirana obuka

Šefovi odjeljenja u sudovima

Ova obuka namjenjena je za šefove odjeljenja u sudovima uz razmjenu iskustava šefova odjela u pogledu uloge, zadataka i načina funkcionisanja, saradnje sa administrativnim odjelima u sudovima u cilju efikasnog administriranja predmeta, praćenja pravne prakse u cilju ujednačavanja pravne prakse, pristupanje rješavanju pitanja zaostalih predmeta i druga pitanja od značaja za efikasno obavljanje ove funkcije.

Nužno je obezbijediti najmanje 4 edukatora (sudac - specijalist u oblasti rukovođenja odjeljenjima sudija), uz poželjnu izradu kratkog priručnika koji bi obuhvatio specifična pitanja iz ove oblasti u cilju ujednačavanja standarda u radu. Poželjno angažovanje vanjskog konsultanta/edukatora specijaliste u oblasti menadžmenta.

Seminar podrazumijeva rad u radnim grupama, te plenarnu sesiju. Poželjno organiziranje na BiH nivou.

Mjesto : **Bihać**

Datum : 25-26 juni 2007. godine

Polaznici : do 50 učesnika (šefovi odjela)

Tip obuke : centralizirana obuka

Šefovi odjeljenja u tužilaštvima

Ova obuka namjenjena je za šefove odjeljenja u tužilaštvima uz razmjenu iskustava šefova odjela u pogledu uloge, zadataka i načina funkcionisanja, saradnje sa administrativnim odjelima u tužilaštvima u cilju efikasnog administriranja predmeta, praćenja pravne prakse u cilju ujednačavanja pravne prakse, pristupanje rješavanju pitanja zaostalih predmeta, odnosi sa policijom i druga pitanja od značaja za efikasno obavljanje ove funkcije.

Nužno je obezbijediti najmanje 4 edukatora (tužilac - specijalist u oblasti rukovođenja odjeljenjima tužilaštava), uz poželjnu izradu kratkog priručnika koji bi obuhvatio specifična pitanja iz ove oblasti u cilju ujednačavanja standarda u radu. Poželjno angažovanje vanjskog konsultanta/edukatora specijaliste u oblasti menadžmenta.

Seminar podrazumijeva rad u radnim grupama, te plenarnu sesiju. Poželjno organiziranje na BiH nivou.

Mjesto : **Odžak**
Datum : 27-28 juni 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika (šefovi odjela)
Tip obuke : centralizirana obuka

Sekretari sudova

Ova obuka namjenjena je za sekretare sudova u cilju unapređenja efikasnog administriranja u sudovima, razmjene iskustava i razmatranja aktuelnih pitanja te ujednačavanja standarda djelovanja sekretara sudova.

Poželjno angažovanje vanjskog konsultanta/edukatora specijaliste u oblasti menadžmenta.

Seminar podrazumijeva rad u radnim grupama, te plenarnu sesiju. Poželjno organiziranje na BiH nivou.

Mjesto : **Sarajevo ili Banja Luka**
Datum : 12-13. juni 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika (sekretari sudova)
Tip obuke : centralizirana obuka

Sekretari tužilaštava

Ova obuka namjenjena je za sekretare tužilaštava u cilju unapređenja efikasnog administriranja u tužilaštvima, razmjene iskustava i razmatranja aktuelnih pitanja te ujednačavanja standarda djelovanja sekretara sudova.

Poželjno angažovanje vanjskog konsultanta/edukatora specijaliste u oblasti menadžmenta.

Seminar podrazumijeva rad u radnim grupama, te plenarnu sesiju. Poželjno organiziranje na BiH nivou.

Mjesto : **Sarajevo ili Banja Luka**
Datum : 14-15 juni 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika (sekretari)
Tip obuke : centralizirana obuka

KRIVIČNO PRAVO

ZAKON O KRIVIČNOM POSTUPKU

U toku 2006. godine Centar je organizirao niz seminara fokusirajući se na 5 edukativnih modula kreiranih u okviru CARDS projekta. Edukativni moduli su razvijeni od strane voditelja modula uz stručnu pomoć konsultanata iz institucija u FBiH, RS i nivoa BiH. Moduli su dostupni na web stranici Centra, te distribuirani institucijama.

Kreirani su sljedeći moduli: istražni postupak; postupak optuživanja i glavni pretres, redovni i vanredni pravni lijekovi; priznanje krivnje, sporazum o priznanju krivnje i kazneni nalog te posebni kazneni postupci.

Centri su u toku 2006. godine pokrenuli izradu priručnika koji će posebno razmatrati pitanje: Principa glavnog pretresa i metodologije izrade presude u krivičnim stvarima; materijalni i procesni aspekti procesuiranja u vezi djela u oblasti sigurnosti saobraćaja na putevima; materijalni i procesni aspekti u vezi procesuiranja kaznenih djela u oblasti carina i poreza; međunarodna pravna pomoć u krivičnim stvarima.

O aktuelnim praktičnim pitanjima koje pokreću moduli u okviru institucija, uz analizu kaznene politike poželjno organiziranje obuke na nivou BiH i to :

*Sudije Vrhovnih sudova FBiH i RS,
Apelacionog suda Distrikt Brčko te
apelacionog odjela Suda BiH*

Mjesto : **Sarajevo ili Banja Luka**
Datum : 29-30 maj 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika
Tip obuke : centralizirana obuka

*Sudije kantonalnih i okružnih sudova ,
sudova Distrikt Brčko te Suda BiH*

Cilj obuke jeste razmatranje aktuelnih pitanja koja pokreću moduli sa posebnim osvrtom na praktičan rad na izradi presude.

Mjesto : **Sarajevo ili Bihać ili Banja Luka**
Datum : 30-31 maj 2007. godine
Polaznici : do 60 učesnika
Tip obuke : centralizirana obuka

Mjesto : **Sarajevo ili Bihać ili Banja Luka**
Datum : 6-7 septembar 2007. godine
Polaznici : do 60 učesnika
Tip obuke : centralizirana obuka

*Sudije općinskih, osnovnih, Distrikt Brčko te
Suda BiH*

Cilj obuke jeste razmatranje aktuelnih pitanja koja pokreću moduli sa posebnim osvrtom na praktičan rad na izradi presude.

Mjesto : **Sarajevo ili Bihać ili Banja Luka**
Datum : 31 maj – 1 juni 2007. godine
Polaznici : do 60 učesnika
Tip obuke : centralizirana obuka

Mjesto : **Sarajevo ili Bihać ili Banja Luka**
Datum : 11-12 oktobar 2007. godine
Polaznici : do 60 učesnika
Tip obuke : centralizirana obuka

*Tužioci FBiH, RS, Tužilaštvo BiH i Distrikt
Brčko*

Cilj obe obuke jeste razmatranje aktuelnih pitanja iz oblasti modula sa posebnim osvrtom na osnove strategije pristupa istrazi, odnosi sa institucijama te kaznena politika iz perspektive tužilaštava.

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 22- 23 maj 2007. godine
Polaznici : 30 učesnika
Tip obuke : centralizirana obuka

*Tužioci kantonalnog nivoa - modul u
krivičnoj oblasti*

Cilj ove obuke jeste razmatranje aktuelnih pitanja i unapređenje znanja iz oblasti modula putem praktičnih radionica sa posebnim osvrtom na strategiju istrage (planiranje i kreiranje timskog rada u istragama, odnos tužioca i policije), ocjene postojanja osnova sumnje i osnovane sumnje kroz koncentraciju validnih dokaza, sačinjavanje naredbi vještacima. Diskusija će dodatno obuhvatiti analizu procesuiranih žalbi i oslobađajućih presuda.

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 18-19 juni 2007. godine
Polaznici : 30 učesnika (uz učešće policije)
Tip obuke : decentralizirana obuka

Mjesto : **Odžak**
Datum : 17-18 septembar 2007. godine
Polaznici : 30 učesnika (uz učešće policije)
Tip obuke : decentralizirana obuka

Mjesto : **Neum**
Datum : 8 – 9 novembar 2007. godine
Polaznici : 30 učesnika (uz učešće policije)
Tip obuke : decentralizirana obuka

*Tužioci kantonalnog nivoa
Vještine izrade optužnice i žalbe*

Svrha ove obuke jeste unaprijediti vještine tužitelja neophodnih za izradu kvalitetne optužnice i žalbe. Obuka predviđa praktičan pristup izradi optužnice i žalbe uz procesno-materijalnu analizu.

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 21-22 maj 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika
Tip obuke : decentralizirana obuka

Mjesto : **Neum**
Datum : 28-29 maj 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika
Tip obuke : decentralizirana obuka

Mjesto : **Bihac**
Datum : 30-31 maj 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika
Tip obuke : decentralizirana obuka

Mjesto : **Odžak**
Datum : 21-22 juni 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika
Tip obuke : decentralizirana obuka

Mjesto : **Goražde**
Datum : 3-4 juli 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika
Tip obuke : decentralizirana obuka

SPECIFIČNA PITANJA U OBLASTI KRIVIČNOG ZAKONODAVSTVA

Izborni zakon u svjetlu krivičnog zakonodavstva u BiH

Primjena novog zakonodavstva pokrenula je određena pitanja u ovoj oblasti. Očekuje se da će se u budućnosti pravosuđe u BiH suočiti sa izazovima procesuiranja djela u vezi sa općim i lokalnim izborima. Cilj ovog seminara jeste unaprijediti znanje sudija i tužilaca u ovoj oblasti i upoznati ih sa praksom u Evropi i svijetu.

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 28-29 juni 2007. godine
Polaznici : 30 učesnika
Tip obuke : centralizirana obuka

Postupak u slučajevima neuračunljivosti

U toku 2006. godine održan je jedan seminar na kojem su razmatrana pitanja iz ove oblasti. Cilj ove radionice je unaprijediti znanje i razmijeniti iskustva o ulozi suda, evropskim standardima u pogledu lišavanja slobode osobe, izricanju i provođenju mjera u odnosu na neuračunljiva lica, aktuelnostima u postupku, pitanja odbrane, te psihološkim karakteristikama neuračunljivih osoba, kao i mogućnosti prepoznavanja situacije mogućeg nasilnog ponašanja takvih osoba.

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 1-2 novembar 2007. godine

Polaznici : do 50 učesnika (od toga 37 suci i tužitelji, 3 stručna saradnika, 3 stručnjaka iz Centara za socijalni rad, 3 ljekara, 3 advokata i 1 predstavnik ministarstva pravde)

Tip obuke : centralizirana obuka

Krivična djela korupcije

Bosna i Hercegovina je prema svjetskim istraživanjima jedna od zemalja sa povećanim rizikom ulaganja i značajnim problemom korupcije. Korupcija kao društvena pojava; koja je uloga tužilaštva i suda; kako odgovoriti na zahtjeve građana i efikasno djelovati u oblasti procesuiranja djela korupcije, te koji su međunarodni instrumenti primjenjivi u ovoj oblasti su teme kojima će se baviti ovaj seminar.

Ova tema će se razmotriti sa pravnog, društvenog, ekonomskog, kriminalističkog i filozofskog aspekta. Prvog dana seminara suci i tužitelji će se upoznati sa fenomenom korupcije sa teorijsko-stručnog aspekta, dok će se drugi dan razmatrati konkretna pitanja u oblasti procesuiranja krivičnih djela korupcije u okviru radionice.

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 03-04 septembar 2007. godine
Polaznici : do 40 učesnika (od toga 30 suci i tužitelji, 3 stručna saradnika, 7 advokata i 5 predstavnika drugih organizacija i institucija)
Tip obuke : centralizirana obuka

Krivična djela u vezi sa nasiljem u porodici i Zakon o zaštiti od nasilja u porodici

U toku 2006. godine Centar je organizirao seminar na temu Zakona o zaštiti od nasilja u porodici. Centar u saradnji sa CEST RS te podršku Vijeća Evrope realizira projekat izrade priručnika u ovoj oblasti uz učešće domaćih stručnjaka sudija i tužilaca.

Cilj ove obuke jeste unaprijediti znanje i razmijeniti iskustva u vezi sa procesuiranjem krivičnih djela i aktuelnim pitanjima implementacije Zakona o zaštiti od nasilja u porodici. Pitanje nasilja u porodici razmotrit će se sa medicinskog, društvenog i pravnog shvatanja fenomena nasilja u porodici uz primjenu praktičnih vježbi u drugom dijelu seminara.

Mjesto : **Neum**
Datum : 6-7 septembar 2007. godine
Polaznici : do 50 učesnika (od toga 37 suci i tužitelji, 3 stručna saradnika, 3 advokata, 7 predstavnika Centara za socijalni rad, ljekara psihologa i vještaka medicinske struke, te 1 predstavnik ministarstva za rad i socijalnu politiku)
Tip obuke : centralizirana obuka

Zakon o zaštiti svjedoka u krivičnom postupku

Cilj ove obuke je unaprijediti znanje i razmijeniti iskustva sudija i tužilaca u oblasti implementacije ovog zakona. Sa kojim situacijama se suočava sud i tužilaštvo, koja je uloga zaštićenog svjedoka i drugih organa, međunarodna saradnja u ovoj oblasti i koje implikacije ima provedba zakona na zaštićenog svjedoka su neka od pitanja o kojima će se razgovarati na seminaru.

Pravo učešća imaju suci i tužioc i uz dostavljanje pismena motivacije za učešće na ovom seminaru putem predsjednika sudova/glavnih tužilaca

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 17-18 septembar 2007. godine
Polaznici : do 50 učesnika (od toga 37 suci i tužitelji, 3 stručna saradnika, 3 advokata, 7 predstavnika policije i drugih institucija i organa)
Tip obuke : centralizirana obuka

Ratni zločini

Cilj ove obuke je unaprijediti znanje i razmijeniti iskustva sudija i tužilaca u oblasti ratnih zločina, praksa institucija na nivou BiH, specifična pravna terminologija, kao i druga pitanja.

Očekuje se organizovanje seminara u okviru projekta UNDP-a, radi čega može doći do promjene ova dva termina i naknadnog utvrđivanja i većeg broja seminara, o čemu će učesnici biti na vrijeme informisani, posebnim pismima.

Mjesto : **Goražde**
Datum : 06-07 septembar 2007. godine
Polaznici : do 40 učesnici
Tip obuke : centralizirana obuka

Mjesto : **Bihać**
Datum : 24-25 oktobar 2007. godine
Polaznici : do 40 učesnici
Tip obuke : centralizirana obuka

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 15-16 novembar 2007. godine
Polaznici : do 40 učesnici
Tip obuke : centralizirana obuka

Krivična djela protiv sigurnosti javnog prometa

Svjedoci smo porasta broja stradalih učesnika u saobraćaju. Tužilaštvo i sudstvo suočeno je sa izazovom efikasnog procesuiranja počinitelja ovih djela. Cilj ove obuke jeste unaprijediti saznanja te razmijeniti iskustva u pogledu specifičnosti pitanja iz oblasti procesuiranja ovih predmeta, kako sa aspekta procesnog prava tako i sa aspekta materijalnog prava.

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 8-9 novembar 2007. godine
Polaznici : do 45 učesnika (sudija, tužitelj stručnih saradnika, predstavnika policije i drugih)
Tip obuke : centralizirana obuka

Djelovanje pravosuđa i žrtve

Prisutnost žrtve u savremenim društvima ima duboke korijene. Danas se povećava uloga sudstva, posebno kroz fenomene pokajanja i pomirenja, u kojima se miješaju politički interesi i individualne patnje. Kako shvatiti takve fenomene?

Na koji način pravosuđe može odgovoriti na zahtjeve odštete, potencijalno bez ograničenja? Što traže žrtve: osvetu, odštetu za traumatizam; pokušaj određenog pomirenja?

Ne traže li žrtve, prije svake sankcije, da istina bude javno iznesena u svoj svojoj složenosti, da suđenje, kroz razumno vrijeme, omogući kolektivno sazrijevanje, koje bi pomoglo u nadilaženju patnji ?

Ova obuka bi željela odgovoriti na takva novija pitanja koja se stavljaju pred pravosuđe.

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 18-19 oktobar 2007. godine

Polaznici: do 45 učesnika (32 sudija i tužilaca, 5 advokata, 5 predstavnika NGO, 3 ljekara specijalista)

Trgovina ljudima

Centar za edukaciju je prihvatio realizaciju projekta izrade priručnika i organizacije seminara u ovoj oblasti u saradnji sa IOM organizacijom a u okviru projekta kojeg finansira USAID. Kako sudski, tužilački i prekršajni sistem odgovara izazovima procesuiranja ovih djela; pitanja su na koje će učesnici pokušati dati odgovor na ovim seminarima.

Organiziraće se 5 seminara i termini i mjesto održavanja naknadno javiti učesnicima, koje će Centri pozivati, pa se za ove seminare neće vršiti prijava!!:

Mjesto: **Sarajevo, prvi bazični seminar**

Datum: maj 2007. godine

Polaznici: sudije i tužioci

Tip obuke: centralizirana obuka

Mjesto: **Banja Luka, prvi bazični seminar**

Datum: juni 2007. godine

Polaznici: sudije i tužioci

Tip obuke: centralizirana obuka

Mjesto: **Goražde i Teslić, po jedan napredni seminar**

Datum: septembar 2007. godine

Polaznici: sudije i tužioci

Tip obuke: centralizirana obuka

Mjesto: **Trening trenera**

Datum: oktobar 2007. godine

Polaznici: sudije i tužioci/trening trenera

Tip obuke: centralizirana obuka

Direktno i unakrsno ispitivanje – vještine zastupanja

Centar je u toku 2006. godine organizirao nekoliko seminara na ovu temu. Svojim proaktivnim pristupom ovi seminari su pokazali visoku stopu uspješnosti, te su Centru dostavljeni kontinuirani zahtjevi za nastavak organizacije ovakvih seminara.

Ovaj seminar će se organizirati u saradnji sa ABACEELI i to za tužioce.

Mjesto: **Sarajevo (AKTIVNOST ZAVRŠENA) !!**

Datum: 26 – 30 mart 2007. godine

Polaznici: 30 učesnika

Tip obuke: centralizirana

Mjesto: **Sarajevo**

Datum: 24-28 septembar 2007. godine

Polaznici: 30 učesnika

Tip obuke: centralizirana

U ovisnosti od iskazanog interesa učesnika postoji mogućnost da, pored navedenih, Centar organizira i još jedan dodatni seminar na ovu temu.

Savjetovanje u oblasti krivičnog zakonodavstva

Predstavlja tradicionalni vid susreta profesionalnih udruženja, advokatskih komora i Centara na kojem se razmatraju aktualna pitanja u krivičnoj oblasti.

Pravo učešća imaju suci i tužioci na bazi kotizacije. Prisustvovanje ovom savjetovanju uračunat će se u godišnji minimum edukacije u trajanju od tri dana pod kumulativnim uslovom u skladu sa odlukom Upravnog odbora Centra od 11. aprila 2007. godine.

Ovo se odnosi samo na osobe koje svojim potpisom prvi dan potvrde dolazak na Savjetovanje u Neum i to isto učine treći dan u radu na jednoj od četiri radne grupe u okviru Nacionalnog projekta CARD Modula za 2005. godinu.

Mjesto: **Neum**

Datum: 6-10 juni 2007.

Polaznici: prema uplati kotizacije- SLAĆE SE POSEBNO POZIVNO PISMO ORGANIZATORA, čiji sadržaj se nalazi na WEB stranici Centra.

Tip obuke: centralizirana

GRAĐANSKO PRAVO

Edukativni moduli su razvijeni u okviru nacionalnog CARDS projekta u saradnji sa VSTV te Centrom za edukaciju sudija i tužilaca u Republici Srpskoj. Prilikom izrade korišteni su edukativni materijali razvijeni od strane edukatora Centara, te u okviru drugih edukativnih projekata, kao i pravna praksa sudova.

U toku 2005. godine realizirani su sljedeći moduli: **ZPP oblast** – priprema za glavnu raspravu, glavna rasprava i sudske odluke, redovni pravni lijekovi, vanredni pravni lijekovi i sudske mjere obezbjeđenja; **Ugovori i Naknada stete**. Centar je organizirao niz seminara u toku 2006. godine, te počeo da razvija i osmi modul: **Vanparnični postupak**.

U toku 2006. godine razvijeni su sljedeći moduli: Principi glavne rasprave i metodologija izrade presude u građanskim stvarima; upravni postupak; radno pravo, privredno pravo, registracija i stečaj – sa posebnim osvrtom na reorganizaciju stečajnog dužnika; međunarodna pravna pomoć u građanskim stvarima.

Ciljevi edukacije u 2007 godini jeste razmatranje aktuelnih pitanja koja pokreću moduli, ujednačavanje pravne prakse, kao i unapređenje znanja i vještina sudija.

Sudije Vrhovnih sudova FBiH i RS, Apelacionog suda Distrikt Brčko te apelacionog odjela Suda BiH - parničari

Cilj obuke jeste razmatranje aktuelnih pitanja koja pokreću moduli sa posebnim osvrtom na ujednačenost pravne prakse te analiza ključnih slabosti u radu nizih sudova u građanskoj oblasti.

Mjesto : **Sarajevo ili Banja Luka**

Datum : 21 - 22 maj 2007. godine

Polaznici : do 30 učesnika

Tip obuke : centralizirana obuka

Sudije kantonalnih i okružnih sudova, sudova Distrikt Brčko te Suda BiH

Cilj obuke jeste razmatranje aktuelnih pitanja koja pokreću moduli sa posebnim osvrtom na

ujednačenost pravne prakse – uporedna analiza prakse u vezi sa žalbenom procedurom, te analiza ključnih slabosti u radu prvostepenih sudova.

Mjesto : **Sarajevo ili Bihać ili Banja Luka**

Datum : 21-22 juni 2007. godine

Polaznici : do 60 učesnika

Tip obuke : centralizirana obuka

Mjesto : **Sarajevo ili Bihać ili Banja Luka**

Datum : 20 - 21 septembar 2007. godine

Polaznici : do 60 učesnika (moguće učešće advokata)

Tip obuke : centralizirana obuka

Sudije općinskih i osnovnih sudova

Cilj obuke jeste razmatranje aktuelnih pitanja koja pokreću moduli sa posebnim osvrtom na ujednačavanje pravne prakse te praktičan rad na izradi presude.

Mjesto : **Neum**

Datum : 14-15 juni 2007. godine

Polaznici : do 60 učesnika (moguće učešće advokata)

Tip obuke : decentralizirana obuka

Mjesto : **Sarajevo ili Odžak ili Banja Luka**

Datum : 06 - 07 septembar 2007. godine

Polaznici : do 60 učesnika

Tip obuke : decentralizirana obuka

Mjesto : **Bihać**

Datum : 13-14 septembar 2007. godine

Polaznici : do 60 učesnika (moguće učešće advokata)

Tip obuke : decentralizirana obuka

Principi izrade presude u građanskim stvarima

Ovaj seminar ima za cilj da, putem radionice, doprinese izgradnji vještina u oblasti izrade sudske presude.

Mjesto : **Sarajevo**

Datum : 06-07 septembar 2007. godine

Polaznici : 35 učesnika

Tip obuke : centralizirana obuka

Mjesto : **Bihac**
Datum : 27-28 septembar 2007. godine
Polaznici : 35 učesnika
Tip obuke : centralizirana obuka

Zemljišno-knjižni predmeti i založno pravo nad pokretnim stvarima

Cilj ove radionice jeste razmijeniti iskustva u pogledu aktuelnih pitanja iz oblasti nekretnina i upisa u zemljišne knjige, kao i razmotriti pitanja iz oblasti založnog prava nad pokretnim stvarima.

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 25 septembar 2007. godine
Polaznici : 35 učesnika
Tip obuke : centralizirana obuka

Porodični zakon

Novi porodični zakon donio je niz novina u FBiH. U toku 2006. godine Centar je organizirao početni seminar ka definisanju ključnih pitanja iz ove oblasti. Naglašena je nužnost kreiranja priručnika te organiziranja niza seminara za sudije koje djeluju u ovoj oblasti. Kako se razvija pravna praksa u ovim vrstama predmeta; koja je uloga Centara za socijalni rad; kako utiče odluka o određivanju starateljstva na djecu- samo su neka od pitanja koja će se razmatrati u okviru ovog seminara.

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 02-03 juli 2007. godine
Polaznici : 40 učesnika
Tip obuke : centralizirana obuka

Mjesto : **Odžak**
Datum : 10-11 septembar 2006. godine
Polaznici : 40 učesnika Tip obuke:
centralizirana obuka

Savjetovanje u građanskoj oblasti

U oktobru mjesecu 2006. godine, organizirano je drugo po redu savjetovanje u građanskoj oblasti. Očekuje se nastavak organiziranja savjetovanja u građanskoj oblasti i u 2007. godini.

VANPARNIČNI POSTUPAK

Vanparnični postupak – Modul 8 (nacionalni CARDS 2004) i ostavinski postupak

Generalni ciljevi edukacije u ovom modulu su unapređenje znanja i razmjena iskustava u oblasti posebnih zakonom regulisanih vanparničnih postupaka.

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 18 – 19 juni 2007. godine
Polaznici : do 40 učesnika
Tip obuke : centralizirana obuka

Mjesto : **Goražde**
Datum : 20-21 novembar 2007. godine
Polaznici : do 40 učesnika
Tip obuke : centralizirana obuka

Savjetovanje u građanskoj oblasti

U oktobru mjesecu 2006. godine, organizirano je DRUGO po redu savjetovanje u građanskoj oblasti. Očekuje se nastavak organiziranja savjetovanja u građanskoj oblasti i u 2007. godini.

Pravo učešća imaju suci na bazi kotizacije. Prisustvovanje ovom savjetovanju uračunat će se u godišnji minimum edukacije u trajanju od tri dana pod kumulativnim uslovom u skladu sa odlukom Upravnog odbora Centra.

Ovo se odnosi samo na osobe koje svojim potpisom prvi dan potvrde dolazak na Savjetovanje i to isto učine treći dan u radu na jednoj od četiri radne grupe u okviru Nacionalnog projekta CARD Modula za 2005. godinu.

Mjesto : **Jahorina/Teslić**
Datum : septembar/oktobar 2007. godine
Polaznici : kotizaciji /SLAĆE SE POSEBNO
POZIVNO PISMO ORGANIZATORA
Tip obuke : centralizirana obuka

UPRAVNO PRAVO

Upravni sporovi i upravna praksa

Centri su realizirali projekat izrade modula u ovoj oblasti. Cilj ove radionice jeste unaprijediti znanje sudija u ovoj oblasti i razmijeniti iskustva sa posebnim osvrtom na

uporednu analizu pravne prakse u svjetlu odluka Vrhovnog suda FBiH.

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 25-26 juni 2007. godine
Polaznici : do 50 učesnika (sudije i stručni saradnici)
Tip obuke : centralizirana obuka

Mjesto : **Bihac**
Datum : 10-11 septembar 2007. godine
Polaznici : do 50 učesnika
Tip obuke : centralizirana obuka

PREKRŠAJNO PRAVO

Dosadašnji rezultati reforme u prekršajnoj oblasti su donosenje Zakona o prekršajima u FBiH, novog Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima, te imenovanje sudija koji će djelovati u prekršajnoj oblasti. Nužno je organizirati stručno usavršavanje za novoimenovane sudije u oblasti primjene novih zakonskih propisa, ali i propisa iz oblasti poreza i carina.

Zakon o prekršajima FBiH

U saradnji sa UNDP, organiziraće se serija seminara na temu: „Novine i efikasna primjena novog Zakona o prekršajima u FBiH”. Kalendar aktivnosti je završen. Očekuje se i izrada praktičnog priručnika u vezi sa primjenom ovog zakona. O ovim aktivnostima Centar će obavijestiti suce u oblasti prekršaja blagovremeno pismenim putem.

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 08. i 09. mart 2007. godine
Polaznici : do 25 učesnika, NE VRŠI SE PRIJAVA; Pozivanje učesnika se vrši prema UTVRĐENOM RASPOREDU
Tip obuke : centralizirana obuka

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 15. i 16. mart 2007. godine
Polaznici : do 25 učesnika, NE VRŠI SE PRIJAVA; Pozivanje učesnika se vrši prema UTVRĐENOM RASPOREDU
Tip obuke : centralizirana obuka

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 22. i 23. mart 2007. godine
Polaznici : do 25 učesnika, NE VRŠI SE PRIJAVA; Pozivanje učesnika se vrši prema UTVRĐENOM RASPOREDU
Tip obuke : centralizirana obuka

Mjesto : **Tuzla**
Datum : 29. i 30. mart 2007. godine
Polaznici : do 25 učesnika, NE VRŠI SE PRIJAVA; Pozivanje učesnika se vrši prema UTVRĐENOM RASPOREDU
Tip obuke : centralizirana obuka

Mjesto : **Mostar**
Datum : 05. i 06. april 2007. godine
Polaznici : do 25 učesnika, NE VRŠI SE PRIJAVA; Pozivanje učesnika se vrši prema UTVRĐENOM RASPOREDU
Tip obuke : centralizirana obuka

Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima

Novim zakonom koji se primjenjuje od 1. januara 2006. godine uvode su novine u ovoj oblasti. Kako se razvija pravna praksa i primjena zakona, kao i sa kojim se izazovima suočavaju suci u oblasti prekršaja neka su od pitanja koja će se razmotriti uz praktične vježbe na ovom seminaru.

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 24-25 septembar 2007. godine
Polaznici : 30 učesnika
Tip obuke : centralizirana obuka

Prekršaji u oblasti poreza i carina

Cilj ovog seminara jeste unaprijediti znanje sudija u postupcima procesuiranja prekršaja iz oblasti carina i poreza.

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 20 - 21 septembar 2007. godine
Polaznici : 30 učesnika
Tip obuke : centralizirana obuka

PRIVREDNO PRAVO

Reorganizacija stečajnog dužnika

U prethodnom periodu organizirano je niz obuka u oblasti stečaja. Centri razvijaju modul iz oblasti reorganizacije stečajnog dužnika. Aktuelnosti iz ove oblasti razmotrit će se na seminaru uz rješavanje hipotetičkih slučajeva.

Mjesto : **Sarajevo ili Brčko**

Datum : 10 – 11 septembar 2007. godine

Polaznici : do 30 učesnika

Tip obuke : centralizirana obuka

Registracija privrednih subjekata

Prelaskom nadležnosti registracije privrednih subjekata sa kantonalnog na općinski nivo suci općinskih sudova upoznati su sa aspektima primjene trenutno važećeg zakonodavstva. Projektom VSTV kreiran je softver/sistem registracije privrednih subjekata. Upotreba ovog softvera bit će tema 5-dnevnih seminara za sudije i uposlenike koji djeluju u ovoj oblasti.

NAPOMENA: Prijave se ne vrše, jer je aktivnost završena.

Mjesto : **Sarajevo**

Datum : 5-9 mart 2007. godine

Polaznici : 20 učesnika

Tip obuke : centralizirana obuka

Mjesto : **Sarajevo**

Datum : 12-16 mart 2007. godine

Polaznici : 20 učesnika

Tip obuke : centralizirana obuka

RADNO PRAVO

Radni sporovi u oblasti Zakona o radu i poseban sistem radnih odnosa

Međunarodni standardi u oblasti radnih odnosa i pravna praksa u Bosni i Hercegovini, te aktuelnosti u oblasti rješavanja ovih sporova bit će teme ovog seminara.

Mjesto : **Neum ili Sarajevo**

Datum : 27-28 septembar 2007. godine

Polaznici : do 35 učesnika

Tip obuke : centralizirana obuka

IZVRŠNI POSTUPAK

Sudac u izvršnom postupku

Suca u izvršnom postupku ne treba posebno predstavljati. On zauzima važno mjesto u pravosudnom sistemu, a priroda predmeta koje on rješava zahtjevaju multidisciplinarno znanje, efikasnu organizaciju i dobro definirane odnose s osobama zaduženim za izvršenje. Cilj ovog seminara je da kroz razmjenu iskustava da neka rješenja za poboljšanje ove funkcije.

Mjesto : **Sarajevo**

Datum : 31maj – 1 juni 2007. godine

Polaznici : do 50 učesnika

Tip obuke : centralizirana obuka

Mjesto : **Odžak ili Brčko**

Datum : 25-26 oktobar 2007. godine

Polaznici : do 50 učesnika

Tip obuke : centralizirana obuka

Savjetovanje u građanskoj oblasti

U oktobru mjesecu 2006. godine, organizirano je drugo po redu savjetovanje u građanskoj oblasti. Očekuje se nastavak organiziranja savjetovanja u građanskoj oblasti i u 2007. godini. Prisustvo savjetovanju uračunat će se u godišnji minimum edukacije.

POSEBNE TEME

Etika i stručna praksa i mobbing

Centar je u toku 2006. godine organizirao seminar na kojem su učesnici upoznati sa dosadašnjim iskustvima u oblasti sudske i tužilačke etike, međunarodnih standarda te iskustvima Ureda disciplinskog tužioca. Izražen je prijedlog predstavnika udruženja sudija ka jakanju saradnje između udruženja, Centara i Ureda disciplinskog tužioca u sferi stručnog usavršavanja nosilaca pravosudne funkcije u ovoj oblasti. U načelu ovaj prijedlog je podržan te se očekuje nastavak aktivnosti. Cilj seminara jeste dalja izgradnja standarda i razmjena iskustava u ovoj oblasti.

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 3 oktobar 2007. godine
Polaznici : do 50 učesnika (sudije i tužioc)

Tip obuke : centralizirana obuka

Jednakost spolova

Zakon o jednakosti spolova kreiran je na nivou BiH i nivoima entiteta. Takođe su osnovane i Agencije za jednakost spolova u BiH i u FBiH. Kakve implikacije ima ovaj zakon za oblast sudstva i tužilaštva, te koje novine donosi su neka od pitanja o kojima će se razgovarati na seminaru.

Mjesto : **Odžak ili Brčko**
Datum : 21 novembar 2007. godine
Polaznici : 30 učesnika
Tip obuke : centralizirana obuka

Medijacija

Kako prepoznati predmet podoban za medijaciju u PORODIČNIM, KRIVIČNIM I DRUGIM VRSTAMA POSTUPAKA? Koje su tehnike i metode koje sudija treba da koristi u postupanju sa strankama u postupku?

Centar, u saradnji sa PROJEKTOM PRAVOSUDNE REFORME pokrenuce aktivnosti izrade priručnika za sudije koji će im pomoći u postupanjima sa različitim vrstama predmeta kao što su: porodični sporovi, radni sporovi i dr, te olakšati osnaživanje procesa alternativnog rješavanja sporova.

Mjesto : **naknadno definisati**
Datum : naknadno definisati
Polaznici : 30 učesnika
Tip obuke : centralizirana obuka

Mjesto : **naknadno definisati**
Datum : naknadno definisati
Polaznici : 30 učesnika
Tip obuke : centralizirana obuka

Zakon o slobodi pristupa informacijama

U saradnji sa CENTROM ZA PRISTUP INFORMACIJAMA, Centar je pokrenuo aktivnosti implementacije projekta stručnog usvršavanja sudija i tužilaca u oblasti efikasne provedbe Zakona o slobodi pristupa informacijama. Dijelom ove aktivnosti odnose

se i na analizu postojećeg procesnog zakonodavstva u svjetlu odredaba ovog Zakona.

Cilj ovog seminara jeste sticanje dodatnih saznanja u oblasti primjene zakona u cilju unapređenja transparentnosti pravosudnih institucija i jačanja povjerenja javnosti.

Mjesto : **Jahorina, hotel „Termag“**
Datum : 17. i 18. april 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika
Tip obuke : centralizirana obuka

Mjesto : **Jahorina, hotel „Termag“**
Datum : 19. i 20 april 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika
Tip obuke : centralizirana obuka

Napomena: Ova dva seminara su završeni kao aktivnost po pozivima prije dostavljanja ovog Programa.

Zaštita intelektualne svojine

Centar je organizirao nekoliko seminara u pogledu zaštite autorskih prava, intelektualnog vlasništva, kolektivnog upravljanja i borbe protiv piratstva.

Ova obuka predstavlja nastavak edukativnih aktivnosti i dalju nadgradnju u ovim oblastima. Seminar će se organizirati u saradnji sa Agencijom Sine Qua Non.

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 5-6 juli 2007. godine
Polaznici : do 50 učesnika
Tip obuke : centralizirana obuka

EVROPSKO I MEĐUNARODNO PODRUČJE

Evropska Konvencija o ljudskim pravima

Centar je pokrenuo aktivnosti ka realizaciji projekta pod okriljem Vijeća Evrope. Cilj ove obuke je upoznavanje sudaca i tužilaca sa najnovijom praksom Evropskog suda za ljudska prava uz osvrt na postupanje suda i predmete podnesene pred sudom protiv Bosne i Hercegovine i zemalja u okruženju. Posebno će biti obrađeni članovi 5, 6, 8 i čl. 1 Protokola br. 1 uz Konvenciju.

Potencijalni edukatori već prolaze program koji će trajati cijelu godinu.

CENTAR će vršiti pozivanje učesnika za seminare iz ove oblasti, pa se neće vršiti prijava.

ZAJEDNIČKI SEMINARI VIJEĆA EVROPE I DVA CENTRA

Cilj ovih seminara je da se jedan broj sudija i tužilaca osposobi da kao edukatori mogu svoja iskustva, znanja i vještine prenositi dalje na svoje kolege. Oni će uz pomoć domaćih i stranih eksperata-edukatora u interaktivnoj raspravi, kroz hipotetičke slučaje i korištenjem prakse Evropskog suda u Strazburu, ovladati ovim tematskim cjelinama, svako prema konkretnoj namjeri i opredjeljenosti.

Centri trebaju odrediti po jednog edukatora sa svoje liste zavisno od teme, dok će ostali biti gosti iz drugih država!!.

Nasilje u obitelji

Mjesto : Banja Luka/Mrakovica
Datum : 23. februar 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika (20 iz FBiH i 10 iz RS) – podrška CIDA
Tip obuke : centralizirana obuka, nastavak ranijeg seminara.

Napomena: Ovaj seminar je završen kao aktivnost po pozivima prije dostavljanja ovog Programa.

Međunarodni stečaj

Mjesto : Vlačić
Datum : 19. mart 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika (20 iz FBiH i 10 iz RS) – podrška CIDA
Tip obuke : centralizirana obuka, nastavak ranijeg seminara.

Napomena: Ovaj seminar je završen kao aktivnost po pozivima prije dostavljanja ovog Programa.

Regionalna konferencija Centara za edukaciju sudija i tužilaca

Mjesto : Banja Luka
Datum : 23. i 24. april 2007. godine

Polaznici : NE VRŠI SE PRIJAVA UNAPRIJED.
ŠALJU SE POSEBNI POZIVI (učesnici iz FBiH i iz RS)
Tip obuke : centralizirana obuka

Napomena: Ova aktivnost je završena prije dostavljanja ovog Programa.

Djeca svjedoci

Mjesto : Sarajevo
Datum : 27. april 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika, sudija i tužilaca (20 iz FBiH i 10 iz RS) –PRIJAVE VRŠITI PO JEDNU OSOBU IZ SUDA/TUŽILAŠTVA DA BI SE DOBILA ŠIRA ZASTUPLJENOST
Tip obuke : centralizirana obuka

Napomena: Ovaj seminar je završen kao aktivnost po pozivima prije dostavljanja ovog Programa.

Postupanje sa žrtvama seksualnog nasilja, naročito sa djecom/tinejdžerima tokom krivičnog postupka

Mjesto : Trebinje
Datum : 24. i 25. maj 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika, sudija i tužilaca (20 iz FBiH i 10 iz RS) –PRIJAVE VRŠITI PO JEDNU OSOBU IZ SUDA/TUŽILAŠTVA DA BI SE DOBILA ŠIRA ZASTUPLJENOST
Tip obuke : centralizirana obuka

Napomena: Ovaj seminar je organizovan po posebnim pozivima prije dostavljanja Programa, pa se prijave ne vrše.

Zaštita privatnosti i sloboda štampe pred sudovima (praksa Evropske Unije)

Mjesto : Sarajevo
Datum : 07. maj 2007. godine
Polaznici : do 40 učesnika, sudija i tužilaca (20 iz FBiH i 10 iz RS, te po 5 advokata iz svakog entiteta-predstavnici Advokatskih komora) –PRIJAVE VRŠITI PO JEDNU OSOBU IZ SUDA/TUŽILAŠTVA DA BI SE DOBILA ŠIRA ZASTUPLJENOST
Tip obuke : centralizirana obuka

Napomena: Ovaj seminar je organizovan po posebnim pozivima prije dostavljanja Programa, pa se prijave ne vrše.

Pravna medicina i forenzička psihijatrija

Mjesto : Mostar
Datum : 11. i 12. juni 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika, sudija, tužilaca i stručnih saradnika (20 iz FBiH i 10 iz RS) -PRIJAVE VRŠITI PO JEDNU OSOBU IZ SUDA/TUŽILAŠTVA DA BI SE DOBILA ŠIRA ZASTUPLJENOST
Tip obuke : centralizirana obuka

Komunikacija u sudnici u svjetlu osiguranja jednakog postupanja prema strankama različitog sociološkog i kulturološkog profila

Mjesto : Jahorina
Datum : 29. juni 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika, sudija (20 iz FBiH i 10 iz RS) -PRIJAVE VRŠITI PO JEDNU OSOBU IZ SUDA/TUŽILAŠTVA DA BI SE DOBILA ŠIRA ZASTUPLJENOST
Tip obuke : centralizirana obuka

Bioetika i pravo

Mjesto : Teslić
Datum : 18. i 19. juli 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika, sudija (20 iz FBiH i 10 iz RS) -PRIJAVE VRŠITI PO JEDNU OSOBU IZ SUDA/TUŽILAŠTVA DA BI SE DOBILA ŠIRA ZASTUPLJENOST
Tip obuke : centralizirana obuka

Položaj suca u svijetu danas

Mjesto : Sarajevo
Datum : 13. septembar 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika, sudija (20 iz FBiH i 10 iz RS) -PRIJAVE VRŠITI PO JEDNU OSOBU IZ SUDA/TUŽILAŠTVA DA BI SE DOBILA ŠIRA ZASTUPLJENOST
Tip obuke : centralizirana obuka

REGIONALNI CARDS PROGRAM 2003

Pravo Europske unije

Regionalni CARDS projekt je projekat podržan od strane Vijeća Evrope i Evropske Komisije sa ciljem podržavanja i pružanja asistencije državama zapadnog Balkana u razvijanju funkcionalnog, efikasnog i održivog sudskog i tužilačkog sistema. U okviru projekta, razvila su se 4 okvira modula djelovanja, te 2 podmodula. Implementacija projekta započela je krajem 2004. godine, a Centar se uključio u aprilu mjesecu 2005. godine putem pozivanja sudija i tužilaca na neke od seminara, radionica i okruglih stolova u okviru projekta. U projekat su uključene sljedeće države: Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Srbija i Crna Gora i Makedonija. Svaka od država sudjeluje u planiranju i koordinaciji aktivnosti putem državnih koordinatora, uglavnom predstavnika ministarstava pravde. Ispred BiH državni koordinator je zamjenik ministarstva pravde, a njegov zamjenik je ovlaštena osoba ispred VSTV. U decembru mjesecu 2005. godine održana je prva konferencija na kojoj su analizirani dosadašnji konkretni rezultati projekta. Centar je ukazao na potrebu unapređenja suradnje u oblasti koordiniranja aktivnosti projekta. Cilj nam je osigurati prisustvo sudija i tužilaca u radionicama na državnom i regionalnom nivou, a predloženo je i direktno učešće edukatora Centra u svojstvu predavača na međunarodnom nivou.

Slijedi prikaz planiranih aktivnosti u okviru projekta za 2006. godinu, međutim Centar ne može garantovati potpunu realizaciju planirane aktivnosti u naznačenom periodu. Pravo učešća imaju suci i tužioci u zavisnosti od teme aktivnosti, te njihove zainteresiranosti da svoje iskustvo podijele sa svojim kolegama u svojstvu edukatora ili moderatora budućih aktivnosti Centra u ovom polju. Učesnici ovih aktivnosti dužni su podnijeti kratak izveštaj Centru, te dostaviti edukativni materijal na kopiranje za biblioteku/arhivu Centra.

RAGIONALNI CARDS 2003

MODUL 1- Razvoj neovisnog pravosuđa

Aktivnost: Studijska posjeta 1.2.B.1

Datum: 01-03.februar.2007. godina
Tema: Odgovornost sudaca i tužitelja
Mjesto: Slovenia (Ljubljana)
Status: planirano
Broj učesnika: naknadno će se utvrditi

Aktivnost: Studijska posjeta 1.1.A.6

Datum: 05.- 11. mart 2007. godina
Tema: Pravosudni pregled zakonodavstva
Mjesto: Njemačka (Karlsruhe)
Status: planirano
Broj učesnika: naknadno će se utvrditi

MODUL 2 - Razvoj pouzdanog i funkcionalnog pravosudnog sistema

Aktivnost: Regionalni okrugli stol 2.5.2.

Datum: 24.- 26. januar 2007. godina
Tema: Zajednički standardi među bailiff sistemom u EU i zemljama članicama
Mjesto: FYR Makedonija (Skoplje)
Status: planirano
Broj učesnika: naknadno će se utvrditi

Aktivnost: Studijska posjeta 2.5.3.

Datum: 12.- 16. februar 2007. godina
Tema: Upoznavanje sa bailiff sistemom u EU i zemljama članicama
Mjesto: Njemačka (Berlin)
Status: planirano
Broj učesnika: naknadno će se utvrditi

MODUL 3-Jaćanje Međunarodne i Evropske pravosudne saradnje

Aktivnost: Trening radionica 3.1.C3

Datum: 22.-25. januar 2007. godina
Tema: Organizacijski aspekti posredništva-metode i standardi (Albanija)
Mjesto: Slovenija (Ljubljana)
Status: planirano
Broj učesnika: naknadno će se utvrditi

Aktivnost: Regionalni okrugli stol 3.2.A2:3.2.B2 i 3.2 C2

Datum: 19.-22. februar 2007. godina
Tema: MPP u krivičnim stvarima, procedura izručenja i predaje, prijenos i pravosnažnost sudskih presuda
Mjesto: Srbija (Novi Sad)
Status: planirano
Broj učesnika: naknadno će se utvrditi

MODUL 4 - Uvod u EZ pravo i EU pravosudni sistem

Aktivnost: Regionalni okrugli stol 4.5.4

Datum: 28.februar - 01. mart 2007. godina
Tema: Zakon o konkurenciji
Mjesto: Hrvatska (Zagreb ili Split)
Status: planirano
Broj učesnika: naknadno će se utvrditi

POSREDNI MODUL 5

Aktivnost: Koordinacijski sastanak CARDS projekata

Datum: 29. - 30. januar 2007. godina
Tema: Koordinacija, Organizacija
Mjesto: Slovenija (Maribor)
Status:dogovoreno
Broj učesnika: naknadno će se utvrditi

Aktivnost: Regionalni okrugli stol CM C.1.

Datum: 08. - 09. februar 2007. godina
Tema: Sačinjavanje vodilja za strateške planove i trening raspored treninga pravosudnih institucija
Mjesto: Albanija (Tirana)
Status:potvrđeno
Broj učesnika: naknadno će se utvrditi

Aktivnost: Regionalni okrugli stol CM.A.

Datum: 05. - 06. mart 2007. godina
Tema: Regionalne mjere protiv organiziranog kriminala-Uspostava ZB mreže tužitelja
Mjesto: Bosna i Hercegovina (Sarajevo)
Status:potvrđeno
Broj učesnika: naknadno će se utvrditi.

Aktivnost: Finalna konferencija

Datum: 20. - 22. mart 2007. godina
Tema:
Mjesto: Crna Gora
Status: potvrđeno
Broj učesnika: naknadno će se utvrditi

Tehnike rješavanja stresnih situacija

Zahtjevi profesije, te života stavljaju nas pred brojne nepredvidive stresne situacije. Kako se suočiti sa takvom situacijom i kako se unaprijediti?

Potreban angažman vanjskih saradnika te dodatna finansijska sredstva. Ukoliko se obezbijede uslovi moguće je realizirati ove seminare.

Mjesto : **Goražde**

Datum : 13-14 septembar 2007. godine
Polaznici : do 40 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Mjesto : **Sarajevo**

Datum : 25-26 oktobar 2007. godine
Polaznici : do 40 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Tehnike upravljanja predmetom

Razvijanje reforme pravosudnog sistema obuhvatio je nekoliko komponenti.

Edukacija predsjednika i sekretara općinskih, osnovnih, kantonalnih, okružnih i Vrhovnog suda FBiH i RS, okončana je prošle godine.

U toku je razvijanje i zaživljavanje u svim sudovima projekta VSTV CMS, koji uz informatičku podršku treba da još racionalizuje i pospješi rad svih u pravosuđu.

Kao jedan vid dodatne edukacije potencijalnih edukatora u ovladavanju određenih tehnika i metoda kod rješavanja konkretnih predmeta ponuđen je od strane USAID-a jedan projekat od tri do četiri jednodnevna seminara za sudije iz FBiH, RS i Distrikta Brčko.

Sudovi bi, ako dođe do realizacije ovog projekta predložili po jednog sudiju koji bi prošao početnu i naprednu obuku i kasnije se mogao opredjeliti i iskazati svoj interes da bude i edukator u ovoj oblasti.

Projekat pretpostavlja i izradu jednog praktikuma, koji bi kao priručnik mogao poslužiti svima u radu.

Mjesto : **Sarajevo/Banja Luka/Mostar**

Datum : od juna do septembra 2007. godine

Polaznici : do 40 učesnika

Tip obuke : centralizirana

**CENTAR ĆE U SLUĀAJU REALIZACIJE
OVOG PROJEKTA VRŠITI POZIVANJA
SUDIJA**

Upotreba DNK i uvođenje DNK kao dokaz

Centar je u toku 2006. godine organizirao dva seminara na ovu temu. Svojim proaktivnim pristupom ovi seminari su pokazali visoku stopu uspješnosti, te su Centru dostavljeni kontinuirani zahtjevi za nastavak organizacije ovakvih seminara.

Ovi seminari će se organizirati u saradnji sa Ambasadom SAD u BiH, putem Ureda američkog Ministarstva pravde za razvoj, pomoć i obuku tužilaštva u prekomorskim zemljama (OPDAT).

Mjesto: **Sarajevo**

Datum: 27. mart 2007. godine

Polaznici: 30 učesnika (tužioc)

Tip obuke : centralizirana

Mjesto: **Banja Luka**

Datum: 29. mart 2007. godine

Polaznici: 30 učesnika (tužioc)

Tip obuke : centralizirana

Napomena: Ova dva seminara su završeni kao aktivnost po pozivima prije dostavljanja ovog Programa.

POĀETNA OBUKA

Centri trenutno kreiraju strategiju edukacije u okviru koje značajno mjesto zauzima pitanje početne obuke.

Potrebno je usaglasiti principe djelovanja u cijeloj BiH. U medjuvremenu Centar će organizirati posebne seminare za različite korisnike početne obuke i, u prelaznom periodu, zauzeti fleksibilan stav u pogledu realizacije obuke.

Cijeneći trenutnu zakonsku regulativu, te potrebe pravosuđa izražene kroz strateške ciljeve VSTV-a, Centar u okviru programskih aktivnosti za 2007. godinu definira nekoliko kategorija polaznika početne obuke i to :

1. Specijalna početna obuka novoimenovanih sudija i tužilaca koji nisu obavljali funkciju sudije ili tužioca;
2. Specijalna početna obuka novoimenovanih sudija i tužilaca koji su u toku svog profesionalnog angažmana djelovali u svojstvu sudije ili tužioca ali ne i u momentu izbora ;
3. Početna obuka stručnih saradnika u sudovima koji imaju mandat presuđivanja u građanskoj parnici;
4. Početna obuka stručnih saradnika u sudovima koji nemaju mandat presuđenja;
5. početna obuka pripravnika

Centri očekuju definisanje strategije do kraja maja mjeseca. Razvijanje detaljnog plana početne obuke za stručne saradnike očekuje se u okviru Kanada – BiH Projekta pravosudne reforme koji finansira Kandaska CIDA, a implementira kanadska organizacija Genivar – Univerzitet u Ottawi. Također se očekuje dalji

angažman Vijeća Evrope u oblasti nastavka izgradnje početne obuke.

Radionica procjene edukativnih potreba rezultirala je određenim konkretnim prijedlozima oblasti početne obuke stručnih saradnika i pripravnika u sudovima i tužilaštvima i to :

Stručni saradnici u sudovima :

- vještine zastupanja pred sudom;
- strani jezici;
- pravna i IT terminologija;
- sudski poslovnik;
- izrada sudskih odluka;
- ujednačavanje uloge stručnih saradnika.

Stručni saradnici u tužilaštvima:

U toku 2007 godine:

- pisanje naredbi, optužnica i žalbi;
- vještine zastupanja pred sudom (uvodna i završna riječ, direktno i unakrsno ispitivanje);
- teorija slučaja;
- definicija obilježja krivičnog djela;
- organizacija rada tužilaštva;

U toku 2008 godine:

- vještine DNK;
- sudska medicina;
- uloga tužilaštva u društvu.

Pripravnici u tužilaštvima :

- tužilačka uprava i statistika;
- rukovođenje predmetima;
- plan istrage;
- pisanje tužilačkih odluka;
- obavezno prisustvo suđenjima.

Nužno je detaljnije definisanje nastavnog programa početne obuke i inkorporiranje u program obuke za 2007.

Finansijska sredstva predviđena za provođenje edukativnih aktivnosti u 2007 godini, nažalost neće biti dovoljna za obezbjeđenje punog učešća ciljnih grupa na seminarima u svim niže predloženim temama.

Osim uobičajene prakse umanjivanja budžetskog prijedloga svim budžetskim korisnicima, Centar ističe i povećan broj korisnika usluga Centra, kao posljedicu reforme u prekršajnoj oblasti, izbora stručnih

saradnika koji djeluju u oblasti sporova male vrijednosti, ukupan trend povećanja stručnih saradnika u sudovima/tužilaštvima i dr.

Sa druge strane Centrima nedostaju značajni personalni i edukativni kapaciteti, kao i detaljno definisan nastavni plan i program početne obuke za svaku od gore navedenih kategorija polaznika početne obuke.

U ovakvoj situaciji, Centar predlaže da VSTV donese privremenu odluku u pogledu početne obuke u 2007. godini, i to na način da definiše obavezan broj dana edukacije za 2007. godinu za polaznike/ciljne grupe početne obuke.

Predlaže se definisanje obaveznog učešća u obuci na sljedeći način:

-novoimenovane sudije/tužioci sa i bez sudijskog/tužilačkog iskustva, stručni savjetnici i saradnici u sudovima /tužilaštvima – minimalno 6 dana obavezne obuke s tim da 4 dana moraju biti usmjerena na teme naznačene za ciljne grupe početne obuke u daljem tekstu Programa, dok preostala dva mogu tretirati i druge oblasti definisane programom stručnog usavršavanja

ili alternativno,

- minimalan iznos od 6 dana mora biti posvećen temama naznačenim za ove ciljne grupe.

- pripravnici - 2 dana obuke obavezno ili alternativno, neobavezno.

U toku 2007. godine Centar u saradnji sa Centrom iz Republike Srpske očekuje kreiranje detaljnog sistema i nastavnog plana početne obuke, koji će uputiti VSTV-u na razmatranje i odlucivanje.

POČETNA OBUKA U OKVIRU SUDSKOG SISTEMA

SPECIJALIZIRANA POČETNA OBUKA NOVOIMENOVANIH SUDIJA BEZ PRETHODNOG SUDSKOG/TUŽILACKOG ISKUSTVA

**PRIJEDLOG MINIMALNOG BROJA DANA
EDUKACIJE – 6 DANA od kojih 4 dana iz
niže navedenih oblasti.**

Obuka se odnosi na novoimenovane suce koji su preuzeli funkciju od 1. novembra 2006. godine i kasnije.

Prijedlog oblasti educiranja i obuke :

Upoznavanje sa sudskim sistemom
(nadležnosti i djelatnost VSTV-a, organizacija redovnih sudova i Ustavni sudovi i njihova praksa, sistem vrednovanja i ocjene rada sudija i druge aktuelnosti u oblasti sudskog sistema) : **1 dan**

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 18 juni 2007. godine
Polaznici : do 80 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 25 juni 2007. godine
Polaznici : do 80 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Uloga sudije u društvu danas – (sudska i tužilačka etika, razvijanje profesije putem profesionalnih udruženja i djelatnost Ureda disciplinskog tužioca)– 1 dan

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 19. juni 2007. godine
Polaznici : do 80 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 26 juni 2007. godine
Polaznici : do 80 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Vještine rukovođenja raspravom /pretresom i izrada presude (radionica – simuliranje sudjenja i izrada presude) – 2 dana

Mjesto : **Sarajevo**

Datum : 21-22 juni 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Mjesto : **Sarajevo**

Datum : 13-14 septembar 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Mjesto : **Sarajevo**

Datum : 11-12 oktobar 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Zakon o krivičnom/ parničnom/ izvršnom/ vanparničnom/ prekršajnom postupku (u ovisnosti od oblasti u kojoj imenovani sudija djeluje) – 2 dana

Učešće na seminarima predviđenim u okviru stručnog usavršavanja.

Evropska Konvencija o ljudskim pravima – čl. 5,6,8 i čl. 1 Protokola br. 1 – 2 dana

Pored učešća na seminarima naznačenim u okviru kontinuirane obuke imenovanih sudija i tužilaca, koje Centar organizuje u saradnji sa Vijećem Evrope i :

Mjesto : **Bihac**
Datum : 20-21 juni 2007. godine
Polaznici : do 50 učesnika
Tip obuke : decentralizirana

Mjesto : **Neum**
Datum : 14-15 novembar 2007. godine
Polaznici : do 50 učesnika
Tip obuke : decentralizirana

Alternativno rješavanje sporova – prednosti i tehnike efikasnog uočavanja predmeta pogodnih za medijaciju uz adekvatan pristup stranama u postupku – 2 dana

Cilj ove obuke jeste upoznavanje sa prednostima i tehnikama koje se koriste u postupku izbora predmeta za upućivanje na medijaciju, tehnike ophođenja prema

stranama u postupku u procesu upućivanja predmeta na medijaciju i dr.

Pored učešća na seminarima u okviru stručnog usavršavanja sudija i tužilaca, Centar će organizirati sljedeće seminare za polaznike početne obuke :

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 12-13 septembar 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Mjesto : **Brčko ili Odžak**
Datum : 1-2 novembar 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Prisustvo suđenjima (u okviru suda u kojem djeluju ili drugog suda) – **2 dana**

Ova obuka će se organizirati u saradnji sa predsjednikom suda.

SPECIJALIZIRANA POČETNA OBUKA NOVOIMENOVANIH SUDIJA SA PRETHODNIM SUDSKIM/TUŽILAČKIM ISKUSTVOM

PRIJEDLOG MINIMALNOG BROJA DANA EDUKACIJE – 6 DANA

Novoimenovani suci – preuzeli funkciju od 1. novembra 2006. godine i kasnije.

Prijedlog oblasti educiranja i obuke :

Upoznavanje sa sudskim sistemom
(nadležnosti i djelatnost VSTV-a, organizacija redovnih sudova i Ustavni sudovi i njihova praksa, sistem vrednovanja i ocjene rada sudija i druge aktuelnosti u oblasti sudskog sistema) : **1 dan**

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 18 juni 2007. godine
Polaznici : do 80 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 25 juni 2007. godine
Polaznici : do 80 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Uloga sudije u društvu danas – (sudska i tužilačka etika, razvijanje profesije putem profesionalnih udruženja i djelatnost Ureda disciplinskog tužioca)– **1 dan**

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 19. juni 2007. godine
Polaznici : do 80 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 26 juni 2007. godine
Polaznici : do 80 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Vještine rukovođenja raspravom i izrada presude (radionica – simuliranje sudjenja i izrada presude) – **2 dana**

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 21-22 juni 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 13-14 septembar 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 11-12 oktobar 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Zakon o krivičnom/ parničnom/ izvršnom/ vanparničnom/ prekršajnom postupku (u ovisnosti od oblasti u kojoj imenovani sudija djeluje)– **2 dana**

Učešće na seminarima predviđenim u okviru stručnog usavršavanja.

Evropska Konvencija o ljudskim pravima – čl. 5,6,8 i čl. 1 Protokola br. 1 – **2 dana**

Pored učešća na seminarima naznačenim u okviru kontinuirane obuke imenovanih sudija i tužilaca, koje Centar organizuje u saradnji sa Vijećem Evrope.

Mjesto : **Bihać**
Datum : 20-21 juni 2007. godine
Polaznici : do 50 učesnika
Tip obuke : decentralizirana

Mjesto : **Neum**
Datum : 14-15 novembar 2007. godine
Polaznici : do 50 učesnika
Tip obuke : decentralizirana

Alternativno rješavanje sporova – prednosti i tehnike efikasnog uočavanja predmeta pogodnih za medijaciju uz adekvatan pristup stranama u postupku – 2 dana

Cilj ove obuke jeste upoznavanje sa prednostima i tehnikama koje se koriste u postupku izbora predmeta za upućivanje na medijaciju, tehnike ophođenja prema stranama u postupku u procesu upućivanja predmeta na medijaciju i dr.

Pored učešća na seminarima u okviru stručnog usavršavanja sudija i tužilaca, Centar će organizirati sljedeće seminare za polaznike početne obuke :

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 12-13 septembar 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Mjesto : **Brčko ili Odžak**
Datum : 1-2 novembar 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Prisustvo suđenjima (u okviru suda u kojem djeluju ili drugog suda) – 2 dana

Ova obuka će se organizirati u saradnji sa predsjednikom suda.

**SPECIJALIZIRANA POČETNA
OBUKA STRUČNIH SARADNIKA
SA MANDATOM PRESUĐIVANJA
U SPOROVIMA MALE
VRIJEDNOSTI**

**PRIJEDLOG MINIMALNOG BROJA DANA
EDUKACIJE – 6 DANA**

Prijedlog oblasti educiranja i obuke :

Upoznavanje sa sudskim sistemom
(nadležnosti i djelatnost VSTV-a, organizacija redovnih sudova i Ustavni sudovi i njihova praksa, sistem vrednovanja i ocjene rada sudija i druge aktuelnosti u oblasti sudskog sistema) : **1 dan**

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 18 juni 2007. godine
Polaznici : do 80 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 25 juni 2007. godine
Polaznici : do 80 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Uloga sudije u društvu danas – (sudska i tužilačka etika, razvijanje profesije putem profesionalnih udruženja i djelatnost Ureda disciplinskog tužioca): 1 dan

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 19. juni 2007. godine
Polaznici : do 80 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 26 juni 2007. godine
Polaznici : do 80 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Vještine rukovođenja raspravom i izrada presude u građanskom postupku (radionica – simuliranje sudjenja i izrada presude) : 2 dana

Pored učešća na nekom od seminara u okviru stručnog usavršavanja i početne obuke novoimenovanih sudija Centar će, u zavisnosti od iskazanog interesa učesnika organizirati i sljedeće seminare samo za stručne saradnike u oblasti presuđenja sporova male vrijednosti:

Mjesto : Sarajevo
Datum : 21-22 juni 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Mjesto : Sarajevo
Datum : 18-19 septembar 2007. godine
(gradjanska oblast)
Polaznici : do 30 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Mjesto : Sarajevo
Datum : 11-12 oktobar 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Zakon o parničnom postupku – 2 dana

Učešće na seminarima predviđenim u okviru stručnog usavršavanja.

Evropska Konvencija o ljudskim pravima – čl. 5,6,8 i čl. 1 Protokola br. 1 – 2 dana

Učešće na seminarima naznačenim u okviru kontinuirane obuke imenovanih sudija i tužilaca, te specijalizirane početne obuke novoimenovanih sudija i tužilaca.

Alternativno rješavanje sporova – prednosti i tehnike efikasnog uočavanja predmeta pogodnih za medijaciju uz adekvatan pristup stranama u postupku – 2 dana

Prisustvo na seminarima u okviru stručnog usavršavanja imenovanih sudija i specijalizirane obuke novoimenovanih sudija.

Prisustvo suđenjima (u okviru suda u kojem djeluju ili drugog suda) – 2 dana

Ova obuka će se organizirati u saradnji sa predsjednikom suda.

POČETNA OBUKA SAVJETNIKA/STRUČNIH SARADNIKA BEZ EX LEGE NADLEŽNOSTI PRESUĐENJA

PRIJEDLOG MINIMALNOG BROJA DANA EDUKACIJE – 4 DANA

Prijedlog oblasti educiranja i obuke :

Upoznavanje sa sudskim sistemom
(nadležnosti i djelatnost VSTV-a, organizacija redovnih sudova i Ustavni sudovi i njihova praksa, sistem vrednovanja i ocjene rada sudija i druge aktuelnosti u oblasti sudskog sistema) : **1 dan**

Prisustvo na seminarima navedenim u okviru početne obuke.

Uloga sudije u društvu danas – (sudska i tužilačka etika, razvijanje profesije putem profesionalnih udruženja i djelatnost Ureda disciplinskog tužioca) – **1 dan**

Prisustvo na seminarima navedenim u okviru početne obuke.

Vještine rukovođenja raspravom i izrada presude (radionica – simuliranje sudjenja i izrada presude) – **2 dana**

Prisustvo naznačenim seminarima u ovoj oblasti.

Zakon o krivičnom/ parničnom/ izvršnom/ vanparničnom/ prekršajnom postupku (u ovisnosti od oblasti u kojoj imenovani stručni saradnik/savjetnik djeluje) – **2 dana**

Učešće na seminarima predviđenim u okviru stručnog usavršavanja.

Evropska Konvencija o ljudskim pravima – čl. 5,6,8 i čl. 1 Protokola br. 1 – 2 dana

Pored učešća na seminarima naznačenim u okviru kontinuirane obuke imenovanih sudija i tužilaca, koje Centar organizuje u saradnji sa Vijećem Evrope

Mjesto : **Bihac**
Datum : 20-21 juni 2007. godine
Polaznici : do 50 učesnika
Tip obuke : decentralizirana

Mjesto : **Neum**
Datum : 14-15 novembar 2007. godine
Polaznici : do 50 učesnika
Tip obuke : decentralizirana

Alternativno rješavanje sporova – prednosti i tehnike efikasnog uočavanja predmeta pogodnih za medijaciju uz adekvatan pristup stranama u postupku – 2 dana

Cilj ove obuke jeste upoznavanje sa prednostima i tehnikama koje se koriste u postupku izbora predmeta za upućivanje na medijaciju, tehnike ophođenja prema stranama u postupku u procesu upućivanja predmeta na medijaciju i dr.

Pored učešća na seminarima u okviru stručnog usavršavanja sudija i tužilaca, Centar će organizirati sljedeće seminare za polaznike početne obuke :

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 12-13 septembar 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Mjesto : **Brčko ili Odžak**
Datum : 1-2 novembar 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Prisustvo suđenjima (u okviru suda u kojem djeluju ili drugog suda) – 2 dana

Ova obuka će se organizirati u saradnji sa predsjednikom suda.

TUŽIOCI

TUŽIOCI SA ILI BEZ PRETHODNOG PROFESIONALNOG ISKUSTVA U SUDSKOM I TUŽILAČKOM SISTEMU

Obuka se odnosi na novoimenovane suce koji su preuzeli funkciju od 1. novembra 2006. godine i kasnije.

Prijedlog oblasti educiranja i obuke :

Upoznavanje sa okruženjem i djelovanjem tužilačkog sistema (nadležnosti i djelatnost VSTV-a, organizacija tužilaštava, Ustavni sudovi i njihova praksa, sistem vrednovanja i ocjene rada tužilaca, odnos tužilaca i policije i druge aktuelnosti u oblasti sudskog sistema) :
1 dan

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 02 juli 2007. godine
Polaznici : do 80 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Uloga tužioca u društvu danas – (sudska i tužilačka etika, razvijanje profesije putem profesionalnih udruženja i djelatnost Ureda disciplinskog tužioca) : 1 dan

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 03. juli 2007. godine
Polaznici : do 80 učesnika
Tip obuke : centralizirana

U ovisnosti od interesa moguće održavanje dodatnog seminara.

Teorija slučaja i definicija obilježja krivičnog djela (radionica – rad na hipotetičkim predmetima) : 2 dana

Mjesto : **Bihac ili Sarajevo**
Datum : 08-09 oktobar 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Mjesto : **Goražde**
Datum : 03-04 decembar 2007. godine
Polaznici : do 30 učesnika
Tip obuke : centralizirana

Zakon o krivičnom postupku (u ovisnosti od
oblasti u kojoj imenovani tužilac djeluje) – 2
dana

Učešće na seminarima predviđenim u okviru
stručnog usavršavanja.

Evropska Konvencija o ljudskim pravima –
čl. 5,6,8 i čl. 1 Protokola br. 1 – 2 dana

Pored učešća na seminarima naznačenim u
okviru kontinuirane obuke imenovanih sudija
i tužilaca, koje Centar organizuje u saradnji sa
Vijećem Evrope i :

Mjesto : **Bihać**

Datum : 20-21 juni 2007. godine

Polaznici : do 50 učesnika

Tip obuke : decentralizirana

Mjesto : **Neum**

Datum : 14-15 novembar 2007. godine

Polaznici : do 50 učesnika

Tip obuke : decentralizirana

Pisanje naredbi, optužnica i žalbi (radionica)
– 2 dana

Mjesto : **Sarajevo**

Datum : 19-20 juni 2007. godine

Polaznici : do 50 učesnika

Tip obuke : centralizirana

Vještine zastupanja pred sudom (uvodna i
završna riječ, direktno i unakrsno ispitivanje
– radionica) 2 dana

Pored učešća na seminaru koji se organizuje u
oblasti kontinuirane obuke, Centar će
organizirati i sljedeću radionicu :

Mjesto : **Sarajevo**

Datum : 05-06 novembar 2007. godine

Polaznici : do 35 učesnika

Tip obuke : centralizirana

Prisustvo suđenjima – 2 dana

Ova obuka će se organizirati u saradnji sa
glavnim tužiocem i predsjednikom suda.

POČETNA OBUKA STRUČNIH
SAVJETNIKA I SARADNIKA

Stručni savjetnici i saradnici bi, u toku 2007.
godine, trebali biti ujednačeno tretirani kao i
novoiimenovani tužioc. Dakle ujednačen
program i zajedničko učešće.

PRIPRAVNICI U SUDOVIMA I
TUŽILAŠTVIMA

Uključivanje pripravnika u aspekte
početne obuke, trajanje 2 dana seminara,
preostali dio sticanje prakse u
sudu/tužilaštvu.

CMS OBUKA

Projekat VSTV uz učešće pilot sudova o
upotrebi CMS sistema, rezultirao je nastavkom
aktivnosti ka kreiranju finalnog softwera i
obuci sudija u oblasti primjene CMS sistema.

Centar očekuje detaljni plan obuke sudija u
drugim sudovima u skladu sa dinamikom
instaliranja CMS softwera, o čemu će suci biti
blagovremeno obaviješteni.

POJEDINAČNA OBUKA

Pojedinačna obuka podrazumijeva angažman
edukatora ili predavača, u specifičnim
slučajevima u kojima sudac, tužilac ili stručni
saradnik smatra da mu je, zbog specifičnosti
vrste predmeta, nedostatka pravne prakse ili
literature, potrebna posebno ad hoc dodatno
znanje u specifičnoj oblasti.

U ovakvim uslovima sudac, tužitelj ili stručni
saradnik može se obratiti Centru i to
pismenim putem za organiziranje pojedinačne
obuke.

Zahtjev za organiziranje ove obuke treba da
sadrži :

- vrstu i oblast za koju se traži
pojedinačna obuka ;
- razloge zbog kojih se smatra da se
tražena vrsta saznanja ne može primiti
putem programa ;

- predloženo vrijeme i način provedbe potrebne obuke (u razumnim granicama radi organizacije individualne obuke);
- druge okolnosti koje podnositelj zahtjeva smatra bitnim za odobravanje ovog vida obuke.

O svakom pojedinačnom zahtjevu odlučuje Upravni odbor Centra u najkraćem vremenskom periodu. Planirana sredstva za ovu vrstu obuke iznose 3.000 KM za cijelu 2007. godinu.

SEMINARI, RAZMJENE I STUDIJSKE POSJETE

U cilju unapređenja razmjene iskustava Centar će organizirati posjete sudija Sudu Bosne i Hercegovine. Plan posjete će biti naknadno dostavljen.

Centar očekuje dodatne informacije Vijeća Evrope o realizaciji studijske posjete Evropskom sudu u Strazburu o čemu će korisnici usluga Centra biti naknadno obaviješteni.

EDUKATORI

Edukacija edukatora

Priprema edukacije, metodologija prenošenja znanja i druge vještine izložiti će se na seminaru organiziranom na ovu temu uz praktične vježbe. Pravo učešća imaju edukatori i potencijalni edukatori koji nisu prošli ovaj vid dodatne edukacije.

Centar će slati posebne pozive-prijava se ne vrši!!.

Seminar će se realizovati u okviru projekta Vijeća Evrope.

Mjesto : **Sarajevo, Sala Centra za edukaciju u FBiH**

Datum : 14. do 16. maj 2007. godine

Polaznici : 6 učesnika

Tip obuke : centralizirana obuka

Mjesto : **Sarajevo, Sala Centra za edukaciju u FBiH**

Datum : 27. do 29. juni 2007. godine

Polaznici : 6 učesnika

Tip obuke : centralizirana obuka

IKT obuka edukatora

U periodu mart-juli 2007. godine, održaće se nekoliko jednodnevnih seminara u Banja Luci i Sarajevu za jedan broj edukatora oba Centra. Obnoviće se i produbiti znanje na temu korištenja računara, e-maila, mejling lista, web stranica, učešće na diskusionim forumima, konferencija, rad lokalnih koordinatora i dr. Pravo učešća imaju edukatori koji nisu prošli ovaj vid dodatne edukacije.

Centar će slati posebne pozive-prijava se ne vrši!!.

Ovi seminari se realizuju u okviru projekta Vijeća Evrope, uz podršku Kanadske agencije CIDA.

Evropska Konvencija o ljudskim pravima

Potencijalni edukatori sa aktivnim poznavanjem stranog jezika bit će dodatno educirani iz ove oblasti, nakon čega će se izvršiti konačna selekcija.

Mjesto : **Fojnica**

Datum : 29-30 januar 2007. godine

Polaznici : edukatori CEST FBiH i RS

Tip obuke : centralizirana obuka

Sastanci edukatora u svrhu realizacije programa i strategije edukacije

Cilj sastanaka je: analiza trenutnog stanja angažmana edukatora u pojedinim oblastima, planiranje daljih aktivnosti (plan angažmana edukatora prema programu), edukativni materijal, te razgovor o strategiji edukacije.

Mjesto : **Sarajevo - Centar**

Datum : 26. februar

Učesnici : edukatori u krivičnoj oblasti

Mjesto : **Sarajevo - Centar**

Datum : 27. februar

Učesnici : edukatori u građanskoj oblasti

Mjesto : **Sarajevo - Centar**

Datum : 28. februar

Učesnici : edukatori u izvršnoj oblasti

Mjesto : **Sarajevo - Centar**

Datum : 28. februar

Učesnici : edukatori u upravnoj oblasti

Mjesto : **Sarajevo - Centar**
Datum : 27. februar
Učesnici : edukatori u vanparničnoj oblasti

Mjesto : **Sarajevo - Centar**
Datum : 28. februar
Učesnici : edukatori u oblastima upravljanje sudovima i menadžment

Mjesto : **Sarajevo - Centar**
Datum : 28. februar
Učesnici : edukatori u oblastima etika i odnos prema medijima

Mjesto : **Sarajevo - Centar**
Datum : 28. januar
Učesnici : edukatori u oblasti prekršaja

Medijacija u privrednim sporovima

Kako prepoznati predmet podoban za medijaciju u PRIVREDNIM SPOROVIMA i kako postupati sa strankama, dio su edukacije sudija koju Centar provodi u saradnji sa IFC (International Finance Corporation) - DIO GRUPACIJE SVJETSKE BANKE.

Edukacija potencijalnih edukatora koji će u tom svojstvu prenositi znanje i vještine prepoznavanja predmeta podobnog za medijaciju.

Svaki Centar će predložiti po pet sudija, koji će proći nekoliko seminara, od početnog prema naprednim kursevima. Nakon toga u okviru projekta biće sačinjen Priručnik za edukatore, koji će služiti kao modul u narednim aktivnostima iz ove oblasti.

Općinski sudovi u Mostaru, Tuzli, Zenici i Sarajevu će predložiti po jednog suca-sutkinju-potencijalnog edukatora za ove seminare.

Mjesto : **Sarajevo – Ekspertni sastanak**
Datum : 12. i 13. mart 2007. godine (alt. Druga polovina marta)
Učesnici : 10 edukatora u oblasti medijacije, po pet iz svakog Centra
Tip obuke : centralizirana obuka, početak projekta-sastanak sa ekspertom

Mjesto : **Sarajevo – E-Net Centar**
Datum : 10. do 12. april 2007. godine
Učesnici : isti edukatori u oblasti medijacije
Tip obuke : centralizirana obuka, razvijanje pilot treninga

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 21. do 23. maj 2007. godine
Učesnici : isti edukatori u oblasti medijacije
Tip obuke : centralizirana obuka, trening trenera

Mjesto : **Sarajevo**
Datum : 04. do 05. juni 2007. godine
Učesnici : isti edukatori u oblasti medijacije
Tip obuke : centralizirana obuka, treninzi o upravljanju sporovima i slanju na medijaciju

NAPOMENA: Za ove seminare Centar šalje pozive sudijama

Moduli

U okviru projekta Vijeća Evrope i Kanadske agencije CIDA, u izradi su 2007. godine 2 Modula na temu:

- 1. Međunarodni stečaj i**
- 2. Nasilje u porodici.**

U okviru daljih aktivnosti na izradi tematskih Modula u 2007. godini, usvojena je preporuka VSTV da se izradi poseban 3. Modul o trajanju sudskih postupaka, a u skladu sa preporukom koja je sadržana u dokumentu Evropske komisije za efikasnost pravosuđa (CEPEJ). „Novi cilj za sudske sisteme-procesuiranje svakog predmeta u optimalnom i predvidljivom roku-okvirni program“, CEPEJ (2004) 19.

OCJENA PROGRAMA

Kontinuirana procjena vrši se:

1. u toku trajanja seminara, na kraju svakog dana, rezimira se sadržaj, vrijeme i rezultati tog radnog dana.
2. na kraju svakog seminara vrši se ocjena svih elemenata seminara (organizacija, vremensko trajanje, sadržaj, kvalitet rada pojedinačnog edukatora, kvalitet diskusija, vježbi, materijala, simuliranja suđenja te prijedlozi u pogledu poboljšanja seminara i budućih aktivnosti).

Centar sam vrši analizu provedenih aktivnosti (interna procjena), te u okviru evaluacija datih od strane korisnika usluga Centra.

Konačna evaluacija vrši se na kraju godine za svaki pojedinačan program (ukoliko je sastavljen od više seminara), te ukupne rezultate rada Centra.

Iako se ocjena navedenih aktivnosti vrši periodično putem izvještaja Centara i razmatranja evaluacija učesnika, bilo bi poželjno izgraditi sistem ocjene uspješnosti sveukupnih edukativnih aktivnosti za cijelu BiH, što će se vjerovatno desiti formiranjem jedinstvenog Centra na nivou BiH. Također bi bilo poželjno uspostaviti savjetodavno stručno tijelo sastavljeno od sudija i tužilaca, kao i razmotriti mogućnost angažiranja vanjske nezavisne organizacije koja bi na osnovu objektivnih kriterija izvršila analizu uspješnosti programa i pružila preporuke za dalji razvoj.

Superviziju nad radom Centra vrši Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH, koje daje konačnu ocjenu rada Centra, pa je na osnovu preporuka ovog Vijeća potrebno dalje razvijati metodologiju za utvrđivanje i procjenu efekata edukacije i njenog uticaja na kvalitet rada sudija i tužilaca.

IZDAVANJE UVJERENJA O ZAVRŠENOJ OBUCI

Prema Zakonu o Centru utvrđeno je da Centri izdaju uvjerenja sudijama i tužiocima o ispunjavanju godišnjeg minimuma edukacije. Na kraju godine Upravni odbor izdaje ova uvjerenja, dok uvjerenje o pojedinačnom seminaru izdaje direktor.

Informacije o ispunjavanju/neispunjavanju obaveze dostavljaju se Visokom sudskom i tužilačkom vijeću.

NAPOMENA: Sa posebnim zadovoljstvom Vas obavještavamo, da uz ovaj Program dostavljamo i "Dnevnik edukacije". Centar je osmislio dnevnik edukacije da bi Vam olakšao Vaše planiranje i učešće u edukativnim aktivnostima kao i čuvanje zabilješki.

PRILOG 1. Forma prijave

BOSNA I HERCEGOVINA - БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА- BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE - ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ-
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA
JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDACA I TUŽITELJA
ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА ЕДУКАЦИЈУ СУДИЈА И ТУЖИЛАЦА
PUBLIC INSTITUTION CENTRE FOR JUDICIAL AND PROSECUTORIAL TRAINING OF FBiH

Broj:

Datum:

(Naziv institucije)

(Naziv seminara, mjesto i datum održavanja)

PRIJAVLJENI UČESNICI

Br.	IME I PREZIME	FUNKCIJA (predsjednik suda, glavni tužilac, sudija, tužilac, stručni saradnik ili pripravnik)	Da li će koristiti uslugu noćenja DA/NE
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			

Predsjednik suda/Glavni tužioc

MP

(potpis)

1. Prijavni list popunjava isključivo predsjednik suda/ glavni tužioc.
2. Sve detalje u vezi načina prijavljivanja, rokova, obavještanja i ostale tehničke pojedinosti organizacije seminara možete naći u Programu stručnog usavršavanja –Uvodni dio.

Zahvaljujemo se na saradnji

JANUAR

22.-25. Januar 2007.

Modul 3. Jačanje međunarodne i evropske pravosudne saradnje (training radionica)..... 20

24.-26. Januar 2007.

Modul 2. Razvoj pouzdanog i funkcionalnog pravosudnog sistema (regionalni okrugli stol)..... 20

29.-30. Januar 2007.

Posredni Modul 5. (koordinacijski sastanak) 20

29.-30. Januar 2007.

Evropska Konvencija o ljudskim pravima (edukacija edukatora) 29

FEBRUAR

01.-03. Februar 2007.

Modul 1. Razvijanje neovisnog pravosuđa (studijska posjeta)..... 19

08.-09. Februar 2007.

Posredni Modul 5. (regionalni okrugli stol) 20

12.-16. Februar 2007.

Modul 2. Razvoj pouzdanog i funkcionalnog pravosudnog sistema (studijska posjeta)..... 20

19.-22. Februar 2007.

Modul 3. Jačanje međunarodne i evropske pravosudne saradnje (regionalni okrugli stol)..... 20

23. Februar 2007.

Nasilje u porodici 18

26. Februar 2007.

Sastanci edukatora u svrhu realizacije programa i strategije obuke 29

27. Februar 2007.

Sastanci edukatora u svrhu realizacije programa i strategije obuke 29

28. Februar 2007.

Sastanci edukatora u svrhu realizacije programa i strategije obuke 29

28. Februar - 01. Mart 2007.

Modul 4. Uvod u EZ pravo i EU pravosudni sistem (regionalni okrugli stol)..... 20

MART

05.-06. Mart 2007.

Posredni Modul 5. (regionalni okrugli stol) 20

05.-09. Mart 2007.

Registracija privrednih subjekata..... 16

05.-11. Mart 2007.

Modul 1. Razvijanje neovisnog pravosuđa (studijska posjeta)..... 19

08.-09. Mart 2007.

Zakon o prekršajima F BiH..... 15

12.-13. Mart 2007.

Medijacija u privrednim sporovima 30

12.-16. Mart 2007.

Registracija privrednih subjekata..... 16

15.-16. Mart 2007.

Zakon o prekršajima F BiH..... 15

19. Mart 2007.

Međunarodni stečaj 18

20.-22. Mart 2007.

Posredni Modul 5. (Finalna konferencija)..... 20

22.-23. Mart 2007.

Zakon o prekršajima F BiH..... 15

26.-30. Mart 2007.

Direktno i unakrsno ispitivanje - vještine zastupanja 12

27.Mart 2007.	
Upotreba DNK i uvođenje DNK kao dokaz.....	21
29.Mart 2007.	
Upotreba DNK i uvođenje DNK kao dokaz.....	21
29.-30.Mart 2007.	
Zakon o prekršajima F BiH.....	15
APRIL	
05.-06.April 2007.	
Zakon o prekršajima F BiH.....	15
10.-12.April 2007.	
Medijacija u privrednim sporovima.....	30
17.-18.April 2007.	
Zakon o slobodi pristupa informacijama.....	17
19.-20.April 2007.	
Zakon o slobodi pristupa informacijama.....	17
23.-24.April 2007.	
Regionalna konferencija Centara za edukaciju sudija i tužilaca.....	18
27.April 2007.	
Djeca svjedoci	18
MAJ	
07.Maj 2007.	
Zaštita privatnosti i sloboda štampe pred sudovima (praksa Evropske Unije)	18
14.-16.Maj 2007.	
Edukacija edukatora	29
21.-22.Maj 2007.	
Tužiocima kantonalnih nivoa – vještine izrade optužnice i žalbe	9
21.-22.Maj 2007.	
Sudije Vrhovnih sudova FBiH i RS, Apelacionog suda Distrikta Brčko te apelacionog odjela Suda BiH.....	13
21.-23.Maj 2007.	
Medijacija u privrednim sporovima.....	30
22.-23.Maj 2007.	
Tužiocima F BiH, RS, Tužilaštvo BiH i Distrikt Brčko.....	9
24.-25.Maj 2007.	
Postupanje sa žrtvama seksualnog nasilja, naročito sa djecom/ tinejdžerima tokom krivičnog postupka	18
28.-29.Maj 2007.	
Tužiocima kantonalnih nivoa – vještine izrade optužnice i žalbe	9
29.-30.Maj 2007.	
Sudije Vrhovnih sudova F BiH i RS, Apelacionog suda Distrikt Brčko te apelacionog odjela Suda BiH.....	9
30.-31.Maj 2007.	
Sudije kantonalnih i okružnih sudova, sudova Distrikta Brčko te Suda BiH.....	9
30.-31.Maj 2007.	
Tužiocima kantonalnih nivoa – vještine izrade optužnice i žalbe	10
31.Maj-1.Juni 2007.	
Sudije općinskih, osnovnih, Distrikt Brčko te Suda BiH.....	9
31.Maj-01.Juni 2007.	
Sudac u izvršnom postupku.....	16
Maj 2007.	
Trgovina ljudima.....	12

JUNI

04.-05.Juni 2007.	
Medijacija u privrednim sporovima	30
06.-10.Juni 2007.	
Savjetovanje u oblasti krivičnog zakonodavstva	12
11.-12.Juni 2007.	
Pravna medicina i forenzička psihijatrija	19
12.-13.Juni 2007.	
Obuka sekretara sudova	8
14.-15.Juni 2007.	
Sudije općinskih i osnovnih sudova	13
14.-15.Juni 2007.	
Obuka sekretara tužilaštava	8
18.Juni 2007.	
Upoznavanje sa sudskim sistemom.....	23, 24, 25
18.-19.Juni 2007.	
Tužioci kantonalnih nivoa – modul u krivičnoj oblasti	9
18.-19.Juni 2007.	
Vanparnični postupak – Modul 8 (nacionalni CARDS 2004) i ostavinski postupak	14
18.-19.Juni 2007.	
Funkcija predsjednika suda	7
19.Juni 2007.	
Uloga sudije u društvu danas.....	23, 24, 25
19.-20.Juni 2007.	
Pisanje naredbi, optužnica i žalbi	28
20.-21.Juni 2007.	
Evropka Konvencija o ljudskim pravima	23, 25, 27, 28
20.-21.Juni 2007.	
Funkcija glavnog tužioca	7
21.-22.Juni 2007.	
Vještine rukovođenja raspravom/pretresom i izrada presude	23, 24
21.-22.Juni 2007.	
Vještine rukovođenja raspravom i izrada presude u građanskom postupku	25
21.-22.Juni 2007.	
Sudije kantonalnih i okružnih sudova, sudova Distrikta Brčko te Suda BiH.....	13
21.-22.Juni 2007.	
Tužioci kantonalnih nivoa – vještine izrade optužnice i žalbe	10
25.Juni 2007.	
Upoznavanje sa sudskim sistemom.....	23, 24
25.-26.Juni 2007.	
Upravni sporovi i upravna praksa	15
25.-26.Juni 2007.	
Obuka šefova odjeljenja u sudovima.....	7
26.Juni 2007.	
Uloga sudije u društvu danas.....	23, 24, 25
27.-28.Juni 2007.	
Obuka šefova odjeljenja u tužilaštvima	8
27.-29.Juni 2007.	
Edukacija edukatora	29
28.-29.Juni 2007.	
Izborni zakon u svjetlu krivičnog zakonodavstva u BiH	10
29.Juni 2007.	
Komunikacija u sudnici u svjetlu osiguranja jednakog postupanja prema strankama različitog sociološkog i kulturološkog profila.....	19

Juni 2007.

Trgovina ljudima.....	12
-----------------------	----

JULI

02.Juli 2007.

Upoznavanje sa okruženjem i djelovanjem tužilačkog sistema	27
--	----

02.-03.Juli 2007.

Porodični zakon.....	14
----------------------	----

03.-04.Juli 2007.

Tužioc i kantonalnih nivoa – vještine izrade optužnice i žalbe	10
--	----

03.Juli 2007.

Uloga tužioca u društvu danas	27
-------------------------------------	----

05.-06.Juli 2007.

Zaštita intelektualne svojine.....	17
------------------------------------	----

18.-19.Juli 2007.

Bioetika i pravo.....	19
-----------------------	----

AVGUST

Nema aktivnosti

SEPTEMBAR

03.-04.Septembar 2007.

Krivična djela korupcije	10
--------------------------------	----

06.-07.Septembar 2007.

Principi izrade presude u građanskim stvarima	13
---	----

06.-07.Septembar 2007.

Sudije općinskih i osnovnih sudova	13
--	----

06.-07.Septembar 2007.

Krivična djela u vezi sa nasiljem u porodici i Zakon o zaštiti od nasilja u porodici.....	11
---	----

06.-07.Septembar 2007.

Ratni zločin	11
--------------------	----

06.-07.Septembar 2007.

Sudije kantonalnih i okružnih sudova, sudova Distrikta Brčko te Suda BiH.....	9
---	---

08.-09.Septembar 2007.

Krivična djela protiv sugurnosti javnog prometa.....	11
--	----

10.-11.Septembar 2007.

Upravni sporovi i upravna praksa	15
--	----

10.-11.Septembar 2007.

Porodični zakon.....	14
----------------------	----

10.-11.Septembar 2007.

Reorganizacija stečajnog dužnika	15
--	----

12.-13.Septembar 2007.

Alternativno rješavanje sporova – prednosti i tehnike efikasnog uočavanja predmeta Pogodnih za medijaciju uz adekvatan pristup stranama u postupku	23, 25, 27
---	------------

13.Septembar 2007.

Položaj suca u svijetu danas	19
------------------------------------	----

13.-14.Septembar 2007.

Vještine rukovođenja raspravom/pretresom i izrada presude	23, 24
---	--------

13.-14.Septembar 2007.

Sudije općinskih i osnovnih sudova	13
--	----

13.-14.Septembar 2007.

Tehnike rješavanja stresnih situacija	20
---	----

17.-18.Septembar 2007.	
Zakon o zaštiti svjedoka u krivičnom postupku	11
17.-18.Septembar 2007.	
Tužioc i kantonalnih nivoa – modul u krivičnoj oblasti	9
18.-19.Septembar 2007.	
Vještine rukovođenja raspravom izrada presude u građanskom postupku	26
20.-21.Septembar 2007.	
Prekršaji u oblasti poreza i carina	15
20.-21.Septembar 2007.	
Sudije kantonalnih i okružnih sudova, sudova Distrikta Brčko te Suda BiH.....	13
24.-25.Septembar 2007.	
Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima	15
24.-28.Septembar 2007.	
Direktno i unakrsno ispitivanje – vještine zastupanja	12
25. Septembar 2007.	
Zemljišno-knjižni predmeti i založno pravo nad pokretnim stvarima.....	14
27.-28.Septembar 2007.	
Principi izrade presude u građanskim stvarima	14
27.-28.Septembar 2007.	
Radni sporovi u oblasti Zakona o radu i poseban sistem radnih odnosa	16
Septembar 2007.	
Trgovina ljudima.....	12
Septembar/Oktobar 2007.	
Savjetovanje u građanskoj oblasti.....	14
OKTOBAR	
03.Oktobar 2007.	
Etika i stručna praksa i mobbing	17
08.-09.Oktobar 2007.	
Teorija slučaja i definicija obilježja krivičnog djela.....	27
11.-12.Oktobar 2007.	
Vještine rukovođenja raspravom/ pretresom i izrada presude	23, 24
11.-12.Oktobar 2007.	
Sudije općinskih, osnovnih, Distrikt Brčko te Suda BiH.....	9
Vještine rukovođenja raspravom izrada presude u građanskom postupku	26
18.-19.Oktobar 2007.	
Djelovanje pravosuđa i žrtve.....	11
24.-25.Oktobar 2007.	
Ratni zločin	11
25.-26.Oktobar 2007.	
Tehnike rješavanja stresnih situacija	20
25.-26.Oktobar 2007.	
Sudac u izvršnom postupku.....	16
Oktobar 2007.	
Trgovina ljudima – trening trenera.....	12
NOVEMBAR	
01.-02.Novembar 2007.	
Postupak u slučajevima neuračunljivosti	10
01.-02.Novembar 2007.	
Alternativno rješavanje sporova – prednosti i tehnike efikasnog uočavanja predmeta Pogodnih za medijaciju uz adekvatan pristup stranama u postupku	23, 25, 27
05.-06.Novembar 2007.	
Vještine zastupanja pred sudom.....	28

08.-09.Novembar 2007.

Tužioc i kantonalnih nivoa – modul u krivičnoj oblasti 9

14.-15.Novembar 2007.

Evropka Konvencija o ljudskim pravima 23, 25, 27, 28

15.-16.Novembar 2007.

Ratni zločin 11

20.-21.Novembar 2007.

Vanparnični postupak – Modul 8 (nacionalni CARDS 2004) i ostavinski postupak 14

21.Novembar 2007.

Jednakost spolova 17

DECEMBAR

03.-04.Decembar 2007.

Teorija slučaja i definicija obilježja krivičnog djela..... 27

TERMINI ĆE SE NAKNADNO DEFINISATI

Medijacija 17

Tehnike upravljanja predmetom..... 21

Zakon o krivičnom/parničnom/izvršnom/vanparničnom/prekršajnom postupku..... 23, 24

Prisustvo suđenjima.....24, 25, 26, 27, 28

Zakon o parničnom postupku..... 26

Evropka Konvencija o ljudskim pravima 26

Alternativno rješavanje sporova – prednosti i tehnike efikasnog uočavanja predmeta

Pogodnih za medijaciju uz adekvatan pristup stranama u postupku 26

Upoznavanje sa sudskim sistemom..... 26

Uloga sudije u društvu danas..... 26

Vještine rukovođenja raspravom i izrada presude 26

Zakon o krivičnom/parničnom/izvršnom/vanparničnom/prekršajnom postupku..... 26

IKT obuka edukatora..... 29

Naša adresa:

Centar za edukaciju sudija i tužilaca
u Federaciji Bosne i Hercegovine
Hamdije Kreševljakovica 98/a
71 000 Sarajevo

Tel:

++ 387 33 562 550

Fax:

++ 387 33 445 475

web:

www.cest.gov.ba

